

ΞΥΠΝΑ ΡΑΓΙΑ !
Βασισμένο στο θεατρικό έργο του Ιάκωβου Καμπανέλη
«Το Μεγάλο μας Τσίρκο»

1. ΕΝΑΡΞΙΣ

(Μπαίνουν ο Ρωμιός και το Ρωμιάκι. Είναι ντυμένοι σαν παλιάτσοι.)

ΡΩΜΙΟΣ : Κυρίες και κύριοι καλησπέρα σας. Επειδή η παράστασή μας ανατρέχει σε πολλά επεισόδια, εποχές, γεγονότα, η μικρή από δω και λόγου μου θα σας πληροφορούμε μέσες άκρες για το πού βρισκόμαστε και γιατί. *(Στο Ρωμιάκι:)* Έλα στο έργο μας.

ΡΩΜΙΑΚΙ : Α, ναι, ναι, στο έργο μας, στο έργο μας. Το έργο μας κυρίες και κύριοι, μόνον υπόθεση και πυροτεχνήματα δεν έχει. Κατά τα άλλα όμως έχει μουσική, χορό, τραγούδι, γιατί λέει είναι ένα έργο που αποφάσισε να το ρίξει όζω να ξεθυμάνει.

ΡΩΜΙΟΣ : Θέλει να πει κυρίες και κύριοι ότι το έργο μας ήτο αδύνατο να τεθεί υπό περιορισμόν. Τι μας συμβαίνει όταν σκεφτόμαστε κάτι που δεν το χωράει ο νους μας ; Μας στρίβει !

ΡΩΜΙΑΚΙ : Μάλιστα. Τι κάνουμε όταν θέλουμε να πούμε κάτι και η κουβέντα μας δεν το χωράει; Το στρίβουμε στο τραγούδι. Διότι το τραγούδι είναι μια κουβέντα που ...τρελάθηκε.

Κι όταν πάλι δεν μας φτάνει το τραγούδι, τι κάνουμε ; το στρίβουμε στο χορό.

Διότι ο χορός είναι ένα τραγούδι που ξανατρελάθηκε.

ΡΩΜΙΟΣ : Πολλά λες !

ΡΩΜΙΑΚΙ : Καλώς !

ΡΩΜΙΟΣ : Κυρίες και κύριοι, νομίζω ότι μπορούμε να αρχίσουμε.

(μπαίνει ο χορός)

ΧΟΡΟΣ

Καλήν εσπέραν αφεντάδες καλώς ορίσατε κυράδες
Καλώς ορίσατε κυράδες, καλήν εσπέραν αφεντάδες.
Μέλισσες μάζεψαν τη γύρη τη φέρανε στο πανηγύρι.
Οι μέλισσες ζυμώνουν μέλι, ήλιε μου φάε και μη σε μέλλει
Τα φίδια φέραν το φαρμάκι, τα παλικάρια το μεράκι
Κι όποιος το βράζει στο βαρέλι, ήλιε μου πιες και μη σε μέλει
Όσα κι αν πω κι ότι κι αν δείτε να μη μου παραξενευτείτε
Όσα χωράνε στην αλήθεια δεν τα βαστάν τα παραμύθια.

2. ΤΟ '21

ΡΩΜΙΟΣ : Ξέρεις ποια ιστορία θα πούμε σήμερα ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : Όχι !

ΡΩΜΙΟΣ : Το εικοσιένα.

ΡΩΜΙΑΚΙ : Εύκολο πράγμα !

ΡΩΜΙΟΣ : *(Εκνευρίζεται)* Βρε κωθώνι έτσι εύκολο το έχεις να μιλήσει κανείς για το ποιοι ήταν οι ελευθερωτές αυτού του τόπου και τι απογίνανε ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : *(Στους θεατές)* Αυτός είναι εντελώς αστοιχειώτος.

(Στο Ρωμιό) Άσε με βρε παιδάκι μου να τα πω εγώ που τα ξέρω. Λοιπόν κυρίες και κύριοι, εκείνα τα χρόνια η Ελλάδα ήταν πολύ σκλαβωμένη και ήρθε ο εγγλέζικος στόλος, ήρθε ο γαλλικός στόλος, ήρθε ο ρώσικος στόλος και πολεμήσανε τους Τούρκους και κατασκοτωθήκανε οι άνθρωποι και έτσι μας βοηθήσανε και ελευθερωθήκαμε.

ΡΩΜΙΟΣ : *(Σαν να γρυλίζει)* Μάλιστα !

ΡΩΜΙΑΚΙ : Κι από τότε όλοι αυτοί γίνανε προστάτες μας και σύμμαχοί μας και ήρθανε κι άλλοι ύστερα, και αυστριακοί και Ιερά Συμμαχία, κι έχουμε πάντα πρώτης τάξεως συμμάχους και δεν μπορεί να μας πειράξει κανένας !

ΡΩΜΙΟΣ : (άγρια) Σταμάτα !

ΡΩΜΙΑΚΙ : Γιατί καλέ ; Δεν έγινε έτσι ; Και τι δηλαδή έγινε το εικοσιένα ; Για πες μας εσύ που τα ξέρεις καλύτερα !

ΡΩΜΙΟΣ : Πρώτ' απ' όλα πρέπει να πούμε τι έγινε πριν το εικοσιένα. Ποιοι αγωνιστήκανε για να γίνει το εικοσιένα. Ας αφήσουμε όμως το Ρήγα το Βελεστινλή να τα πει μόνος του.

(βγαίνει στη σκηνή ο Ρήγας)

3. ΘΟΥΡΙΟΣ

Ως πότε παλικάρια να ζούμεν στα στενά,
Μονάχοι σα λιοντάρια, στες ράχες στα βουνά;
Σπηλιές να κατοικούμεν, να βλέπωμεν κλαδιά,
Να φεύγωμ' απ' τον Κόσμον, για την πικρή σκλαβιά.
Να χάνωμεν αδέλφια, Πατρίδα, και Γονείς,
Τους φίλους, τα παιδιά μας, κι' όλους τους συγγενείς.
Κάλλιο 'ναι μίας ώρας ελεύθερη ζωή,
Παρά σαράντα χρόνοι σκλαβιά, και φυλακή.

Τι σ' ωφελεί αν ζήσεις, και είσαι στη σκλαβιά,
Στοχάσου πώς σε ψένουν καθ' ώραν στη φωτιά!
Βεζύρης, Δραγουμάνος, Αφέντης κι' αν σταθείς,
Ο Τύραννος αδίκως, σε κάμει να χαθείς.
Δουλεύεις όλ' ημέρα, σε ό,τι κι' αν σου πει,
Κι αυτός πασχίζει πάλι, το αίμα σου να πιει.

Σ' Ανατολή και Δύση, και Νότο και Βορρά,
Για την Πατρίδα όλοι, να 'χουμε μια καρδιά.
Στην πίστη του καθ' ένας, ελεύθερος να ζει,
Στη δόξα του πολέμου, να τρέξουμε μαζί.
Βούλγαροι, κι' Αρβανίτες, Αρμένιοι και Ρωμιοί,
Αράπηδες, και άσπροι, με μια κοινήν ορμή.

Για την ελευθερίαν, να ζώσωμεν σπαθί,
Πως είμασθ' αντρειωμένοι, ολούθε ν' ακουστεί.
Όσ' απ' την τυραννία, πήγαν στη ξενιτιά,
Στον τόπον του καθ' ένας, ας έλθει τώρα πια.
Και όσοι του πολέμου, την τέχνη αγρικούν,
Εδώ ας τρέξουν όλοι, τυράννους να νικούν.

ΧΟΡΟΣ

Λαέ μη σφίξεις άλλο το ζωνάρι
η πείνα το καμάρι είναι του κιότη (2)
του σκλάβου που του μέλλει να χαθεί

(ο χορός αποσύρεται)

4. Η ΠΑΡΕΑ ΤΟΥ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗ ΕΤΟΙΜΑΖΕΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

ΡΩΜΙΟΣ : Τετρακόσια χρόνια σκλαβιάς ήταν πολλά. Όμως οι Έλληνες δεν έκατσαν με σταυρωμένα χέρια. Πολλές φορές ξεσηκώθηκαν διεκδικώντας την ελευθερία τους. Ήταν όμως ανοργάνωτοι, χωρίς συντονισμό και σχέδιο.

Κι ακόμα, πολλές φορές στράφηκαν στην πολιτισμένη Ευρώπη πιστεύοντας πως κάποια μεγάλη δύναμη θα σταθεί στο πλευρό τους και θα τους βοηθήσει στο δύσκολο αγώνα τους. Μάταια όμως ! Οι εξεγέρσεις που ξεκινούσαν οι δύστυχοι ραγιάδες πιστεύοντας στις υποσχέσεις των Ευρωπαίων, πνίγονταν στο αίμα, καθώς η πολυπόθητη βοήθεια δεν έφτανε ποτέ.

ΡΩΜΙΑΚΙ : Κι έτσι έβαζαν πάλι μεσίτες να ψάξουνε, έβαζαν αγγελίες στις εφημερίδες, έβαζαν τελάληδες. Ελάτε κύριε Χατζηαβάτη μου, σας περιμένουμε.

(Ρωμίος και Ρωμιάκι αποσύρονται. Ο Χατζηαβάτης σηκώνεται μέσα από το κοινό και απαγγέλλει ενώ ταυτόχρονα ανεβαίνει σιγά – σιγά στη σκηνή. Στη μια γωνιά της σκηνής, κοιμάται κατάχαμα ο Καραγκιόζης, ενώ στην άλλη παίζουν τάβλι σε αυτοσχέδιο καφενείο, ο Μπαρμπαγιώργος και ο Σταύρακας ενώ ο Νιόνιος παρακολουθεί)

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ : Ακούσατε, ακούσατε! Άγγλοι, Γάλλοι, Πορτογάλοι, Δανοί, Γερμανοί, Ισπανοί, Αμερικανοί, ορθόδοξοι, διαμαρτυρόμενοι, καθολικοί... Ζητείται προστάτης δια έθνος πτωχόν, αλλά ενάρτεον, με λαμπράς οικογενειακάς αρχάς και παραδόσεις, ολίγον μεταχειρισμένον, αλλά ωραίον και εις καλήν κατάστασιν ! Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να έχουν τα εξής προσόντα : Να μην ομιλούν ελληνικά, να είναι ελέω Θεού γαλαζοαίματοι, ξανθοί, χαριτωμένοι και εύθυμοι δια να ευθυμήσει και η δύστυχος Ελλάς.

..... Ακούσατε, ακούσατε... *(πάει έξω από την παράγκα του Καραγκιόζη)*
(ο Καραγκιόζης ξυπνάει και τον κοιτάζει αγριεμένος)

Ακούσατε, ακού... *(Ο Καραγκιόζης του δίνει μια δυνατή καρπαζιά)* άααααααχ το κεφαλάκι μου !!! Να χαθείς παλιάνθρωπε, απολίτιστε, αγριάνθρωπε, γιατί με χτυπάς μωρέ;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ : Γιατί φωνάζεις όξω από την παράγκα και κοιμάται η οικογένεια ; Ολόκληρη οθωμανική αυτοκρατορία έξω από τη δική μου τη παράγκα ήρθες να φωνάζεις ;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ : Καραγκιόζη μου, έχω το καθήκον να διαλαλήσω παντού, ότι οι δύστυχοι ραγιάδες αναζητούν σωτήρα, αναζητούν προστάτη για να τους ελευθερώσει από την τουρκική σκλαβιά.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ : Τώρα μάλιστα! Κόρακας κοράκου μάτι δε βγάζει Χατζατζάρη. Πάμε να βρούμε το μπάρμπα μου το Γιώργο και την παρέα του στο καφενείο να δούμε τι θα πουν κι εκείνοι.

(πηγαίνουν στο καφενείο)

Έ μπαρμπούλη! Για ελάτε που έχουμε κάτι μυστικό να σας πούμε! Για ελάτε να μαζευτούμε εδώ σύμπας ο λαός.

ΜΠΑΡΜΠΑ - ΓΙΩΡΓΟΣ : Τι είναι βρε ζαγάρ'. Τι θέλς ;

ΝΙΟΝΙΟΣ : Γειά σου ψυχούλα μου Καραγκιόζο !

ΣΤΑΥΡΑΚΑΣ : Γειά και χαρά σας μόρτες ! Τι χαμπαρακία ;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ : Αυτό το κουτορνίθι νομίζει πως θα μας λευτερώσουν οι κουτόφραγκοι !

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ : Έχω το καθήκον να ανακοινώσω παντού ότι ζητείται σωτήρας για να σώσει τους δυστυχείς ραγιάδες από τα βάσανά τους.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ : Εσύ τι λες μπαρμπούλη ;

ΜΠΑΡΜΠΑ - ΓΙΩΡΓΟΣ : Ιγώ νουμίζου ότι...

ΝΙΟΝΙΟΣ : *(διακόπτει, και ο Μπαρμπα- Γιώργος δυσανασχετεί)* Γιατί να ψάχνουμε για σωτήρες στη Ρουσία, στην Αλεμάνια και στην Ιγγλετέρα ; Γιατί τζογούλες μου να μην ξεσηκωθεί μονάχο του το δικό μας πόπολο δια την ελευθερίαν μας ; Όπου ομιλούμε όλοι την ίδια λίνγκουα και έχομε την ίδια μανταλιτά ; Κι έτσι οπούμαστε όλοι ενωμένοι, ποιός στρανιέρος ή ντόπιος θα τολμήσει να πάει κόντρα στη βολοντά του λαού ;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ : Εσύ τι λες μπαρμπούλη ;

ΜΠΑΡΜΠΑ - ΓΙΩΡΓΟΣ : Ιγώ νουμίζου...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ : *(διακόπτει, και ο Μπαρμπα- Γιώργος δυσανασχετεί)* Μα σιορ Διονύσιε ξεχνάς τι παραγγελίες μας δώσανε ; Ότι όλες οι Μεγάλες Δυνάμεις θα μας κατατρέξουν αν ξεσηκωθούμε μόνοι μας και κάνουμε του κεφαλιού μας. Πώς θα τα βγάλουμε πέρα μόνοι μας, ξυπόλητοι και αβοήθητοι απέναντι σε ολόκληρη Αυτοκρατορία ;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ : Εσύ τι λες μπαρμπούλη ;

ΜΠΑΡΜΠΑ - ΓΙΩΡΓΟΣ : Ιγώ...

ΝΙΟΝΙΟΣ : *(διακόπτει, και ο Μπαρμπα- Γιώργος δυσανασχετεί ξανά)* Μωρέ σιγά τσι παραγγελίες των ! Εγώ τζογούλες μου πιστεύω στην ελευθερίαν και την ποίηση, εγώ είμαι θρεμμένος με Διονυσάκη Σολωμό που τα ήθελεν ούλα ελληνικά ! Τσέντο περ τσέντο !

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ : Εσύ τι λες μπαρμπούλη ;

ΜΠΑΡΜΠΑ - ΓΙΩΡΓΟΣ : Ιγώ...

ΣΤΑΥΡΑΚΑΣ : *(διακόπτει, και ο Μπαρμπα- Γιώργος δυσανασχετεί ξανά)* Να μου ζήσεις φιόρο του λεβάντε ! Θυμάμαι και τις άλλες φορές ρε μάγκες που μας πιάσανε κορόιδα, δήθεν ότι θα μας βοηθήσουνε και στη τελική μας αφήσανε αμανάτι. Μάγκες πιάστε τα γιοφύρια! Θα γίνει μεγάλη φασαρία να πούμε. Θα τους κάνουμε με τα κρεμμυδάκια !

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ : Εσύ τι λες μπαρμπούλη ;

ΜΠΑΡΜΠΑ - ΓΙΩΡΓΟΣ : *(Πολύ εκνευρισμένος)* Τη γλέπιτι τη γκλίτσα ; Έτσι και δε μ' αφήκετε να τελειώσου θα σπάσου κεφάλια. Του λοιπόν ! Ποιός απού σας ουρέ ζαγάρια ξέρει τα κοπάδια καλύτερα απού μένα ; Σαν τα κοπάδια τους έχουνι ου Σουλτάνους κι οι κουζταμπάσηδες τους ραγιάδισ. Εικένοι τους βγάνουν για βοσκή, έχουν μαντρόσκυλα γύρου γύρου να τους φυλάνι, να τους φέρνουνι πίσου στη στρούγκα, να τους αρμέγουνι, να τους κουρεύουνι, να τους πουλούνι και να τους αγοράζουνι.

Φτάν' πια του λοιπόν. Θα πάρου την αγκλίτσα μ' κι βουρ πάνου μι τις κλέφτες και τς' αρματολούς. Όρε μάνα μ' του πήρα απόφαση κι όποιους θέλ' μ' ακλουθεί !

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ : Μπράβο μπαρμπούλη, ωραία τα είπες. Εσείς οι άλλοι τι λέτε ;

ΣΤΑΥΡΑΚΑΣ : Εγώ θέλω να ξεσηκωθούμε, τελεία και παύλα !

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ : Αχού θα βρούμε το μπελά μας, αχού θα φάμε το κεφάλι μας !

(ο Καραγκιόζης παίρνει μια ελληνική σημαία και την κυματίζει ενθουσιασμένος)

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ : Εμπρός λοιπόν αδέρφια. Φτάνει πια η σκλαβιά! Καλύτερα μιας ώρας ελεύθερη ζωή παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά και φυλακή ! Να βγούμε με το Θοδωράκη τον Κολοκοτρώνη, κλέφτες στα βουνά. Να χτυπήσουμε τον κατακτητή παντού !

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ : Αχού θα βρούμε το μπελά μας...

ΜΠΑΡΜΠΑ - ΓΙΩΡΓΟΣ : Να μου ζήσεις ανιψούδι μ'. Ζήτου η Ελλάς ! Ελευθεριά ή θάνατους !

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ : Αχού θα φάμε το κεφάλι μας...

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ : Εμπρός το λοιπόν! Αχ ρε Βεληγκέκα να πέσεις στα χέρια μου! Θα βγάλω το σπαθί μου και να, να να, να, να... *(χτυπάει τον αέρα με ένα φανταστικό σπαθί)*

(μπαίνει με φασαρία ο Βεληγκέκας και η συνοδεία του, ενώ ο Καραγκιόζης που δεν τους έχει δει συνεχίζει να χτυπάει τον αέρα)

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ : Νάτα, νάτα!... *(ο Χατζηαβάτης ζαρώνει σε μια γωνιά)*

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ : Να και σεις πασάδες, γενίτσαροι, Αγαρηνοί, να και συ παλιοσουλτάνε, να, να, να.....

ΒΕΛΗΓΚΕΚΑΣ : *(δυνατά)* Πρα - πρα - πρα ορέ ! Δε χαίρεστε να με βλέπετε ορέ γκιαούρ πεζεβεγκία ;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ : Χαρά μας και δόξα μας κύριε Βεληγκέκα ! Όμως ποιο καλό αεράκι σας έφερε σήμερα εδώ ;

ΒΕΛΗΓΚΕΚΑΣ : Οι φωνές σας ορέ πεζεβεγκία ! Σηκώσατε μπαϊράκι ορέ ; Εσείς ξυπόλυτοι, εσείς πεινασμένοι, δαρμένοι σκύλοι, γκιαούρηδες, σηκώσατε δικό σας μπαϊράκι ;

(στους στρατιώτες) Πάρτε τους μέσα ορέ, στο Δράκο, να τους κάνει λιανά - λιανά κομμάτια !

(οι Τούρκοι στρατιώτες συλλαμβάνουν τον μπαρμπα-Γιώργο, το Νιόνιο και το Σταύρακα)

ΤΟΥΡΚΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ : Μέσα, μέσα ορέ γκιαούρηδες, μέσα να σας τρώει ο Δράκος!

ΣΤΑΥΡΑΚΑΣ : Οχ αδέρφια, θα με φάνε λάχανο !

ΝΙΟΝΙΟΣ : Αχού μανούλα μου με χάνεις !

ΜΠΑΡΜΠΑ - ΓΙΩΡΓΟΣ : Ορέ μάνα μ' !

(ο Βεληγκέκας κυνηγά τον Καραγκιόζη)

ΒΕΛΗΓΚΕΚΑΣ : Έλα μέσα ...

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ : Είναι πιο βολικά εδώ ...

ΒΕΛΗΓΚΕΚΑΣ : Έλα που σου λέω !

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ : Κάτω τα ξερά σου !

ΒΕΛΗΓΚΕΚΑΣ : Έλα να σε πιάκω ορέ να σε πιάω στο Δράκο !

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ : Αμάν ο Κολοκοτρώνης ! *(δείχνει στα φέματα σε μια τυχαία κατεύθυνση)*

ΒΕΛΗΓΚΕΚΑΣ : Όρε μανούλα μου, πάμε χαμένοι !

(Ο Βεληγκέκας σαστίζει, ο Καραγκιόζης το εκμεταλλεύεται και φεύγει τρέχοντας)

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ : Φεύγω, γειά σας, γειά σας...

ΒΕΛΗΓΚΕΚΑΣ : Πού είναι ορέ το ξυπόλητο γκιαούρ ; Άααααχ να σε πιάσω !

(Κυνηγιούνται με τον Καραγκιόζη)

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ : Φεύγω, φεύγω αδέρφια...Φεύγω μα θα ξανάρθω να σας λευτερώσω!

Γειά σας... Γειά σας...

ΝΙΟΝΙΟΣ : Τρέξε Καραγκιόζο, τρέξε !

ΜΠΑΡΜΠΑ - ΓΙΩΡΓΟΣ : Ροβόλα ανιψούδ' κι μεις σε περιμένουμ' !

ΒΕΛΗΓΚΕΚΑΣ : Άχ μωρέ σειτάν γκιαούρ ! να σε πιάνω να σε κάνω μικρά μικρά κομματάκια να σε ρίχνω στο δράκο !

Εσύ δρόμο ορέ πεζεβεγκή ! Όξω από δω, που πάτε μονάχοι σας να σηκώσετε μπαϊράκι.

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ : Ακούσατε, ακούσατε! Άγγλοι, Γάλλοι, Πορτογάλοι, Δανοί, Γερμανοί, Ισπανοί, Αμερικανοί, ορθόδοξοι, διαμαρτυρόμενοι, καθολικοί... Ζητείται...άαααααχ !

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ : Έ μα δε τρώγεσαι πια , τα ίδια και τα ίδια !

(τον τραβάει και φεύγουν)

5. Το όνειρο του ραγιά

(Η αυλαία κλείνει και όταν ανοίγει ξανά σε μια καρέκλα στο κέντρο, κοιμάται ο Ραγιάς. Τον πλησιάζει ένας οπλισμένος φουστανελάς με κόκκινο φέσι και κάτι του λέει στο αυτί. Ο φουστανελάς φεύγει και σε λίγο ο Ραγιάς ξυπνά αλαφιασμένος)

ΡΑΓΙΑΣ : Μωρέ τι όνειρο ήταν ετούτο ; Έ, Μπιρμπίλω, που είσαι ;

(μπαίνει βιαστική η γυναίκα)

ΓΥΝΑΙΚΑ : Τι φωνάζεις Γιώργο, τι έπαθες ;

ΡΑΓΙΑΣ : Είδα ένα όνειρο σημαδιακό, ένα φουστανελά ως εκεί απάνω !

ΓΥΝΑΙΚΑ : Χριστός και Παναγιά !

(Κάθεται σε μια καρέκλα δίπλα στο Ραγιά και σταυροκοπιέται.)

ΡΑΓΙΑΣ : Φόραγε κόκκινη σκούφια.

ΓΥΝΑΙΚΑ : Ξορκισμένος να 'ναι !

ΡΑΓΙΑΣ : Είχε και γιαταγάνι ζωσμένο στη μέση.

ΓΥΝΑΙΚΑ : Ααα, φτου τον τρισκατάρατο !

(φτύνει στον κόρφο της)

ΡΑΓΙΑΣ : Ήτανε λέει ο Καραϊσκάκης.

ΓΥΝΑΙΚΑ : Έπαιζε η κοιλιά σου από βραδύς Καραϊσκάκη, γι' αυτό θα τον είδες στον ύπνο σου.

ΡΑΓΙΑΣ : Μωρέ μίλαγα μαζί του, κουβέντιαζα, πως να στο πω !

ΓΥΝΑΙΚΑ : Θα σου ανέβηκε λέω εγώ η θερμή στο μυαλό.

ΡΑΓΙΑΣ : Δεν είναι η μέρα μου σήμερα, αύριο θα με πιάσει.

ΓΥΝΑΙΚΑ : Έ, τότε έπαθες βαρυστομαχιά από το πολύ φαΐ.

ΡΑΓΙΑΣ : Ναι από τα φύλλα τα κουκιά που εφάγαμε εφές, με δίχως ψωμί και δίχως λάδι.

ΓΥΝΑΙΚΑ : Δε λες πάλι καλά που τα 'χαμε κι αυτά. Και δε μου λες, τι σου μολόγαγε αυτός ο πρωτοκλέφτης ; Του πες και το τραγούδι του, "*Καραϊσκάκη μου αρχηγέ και πρώτε καπετάνιε*" ; Είναι το τραγούδι των λιμασμένων σαν κι εμάς.

ΡΑΓΙΑΣ : Πολλά ξέρεις γυναίκα αλλά ο νους σου δε φτάνει σ' αυτά που λέγαμε εγώ με τον Καραϊσκάκη.

ΓΥΝΑΙΚΑ : Τι θα λέγατε ; Άρες, μάρες, κουκουνάρες. Ξέρεις μωρέ τι είναι τα όνειρα ; Ξύλα, κούτσουρα, δαδιά καμένα.

ΡΑΓΙΑΣ : Δε πιστεύεις στα όνειρα εσύ ;

ΓΥΝΑΙΚΑ : Πως, όποιος πεινάει ονειρεύεται καρβέλια. Είδες στον ύπνο σου φουστανελά, ετοιμάσου να πεθάνεις.

ΡΑΓΙΑΣ : Δάγκωσε τη γλώσσα σου μωρή γυναίκα !

ΓΥΝΑΙΚΑ : Έ, αυτό φανερώνει το όνειρο, τώρα άλλο αν δε θες εσύ !

ΡΑΓΙΑΣ : Και τα γόνατά μου κόπηκαν αλλά και δε μ' αρέσει να πεθάνω !

ΓΥΝΑΙΚΑ : Πεθαίνουμε λίγο λίγο, μη στεναχωριέσαι.

ΡΑΓΙΑΣ : Λιώνουμε στα πόδια μας. Δυο οκάδες λαδάκι βγάζει το χωραφάκι μας, τη μιά παίρνουν οι Τούρκοι και την άλλη οι κοτζαμπασήδες.

ΓΥΝΑΙΚΑ : Τι τη θέλουμε τέτοια ζωή ;

ΡΑΓΙΑΣ : Έτσι για να 'μαστε στο μέτρο. Αυτά μου 'λεγε κι ο Καραϊσκάκης.

ΓΥΝΑΙΚΑ : Ααα, άσε με το Καραϊσκάκη και την Καραϊσκάκινα μαζί. *(κάνει να φύγει)*

ΡΑΓΙΑΣ : Μπιρμπίλω, μη φεύγεις, άσε με να σου πω. Ο Καραϊσκάκης μου είπε να μην καθόμαστε με τα χέρια σταυρωμένα.

ΓΥΝΑΙΚΑ : Δε μου λες άντρα, τα 'χασες στα γεράματα ;

ΡΑΓΙΑΣ : Έννοια σου και τα 'χω ακόμα τετρακόσια.

ΓΥΝΑΙΚΑ : Έ, τότε τι κάθεσαι και με ψέλνεις με τον Καραϊσκάκη ;

ΡΑΓΙΑΣ : Είσαι μάνα και συ και πρέπει να ξέρεις.

ΓΥΝΑΙΚΑ : Σαν τι να ξέρω ;

ΡΑΓΙΑΣ : Η σωτηρία μας είναι στο βουνό, στους κλέφτες και τους αρματολούς.

ΓΥΝΑΙΚΑ : Ο Καραϊσκάκης σου το 'πε κι αυτό ;

ΡΑΓΙΑΣ : Αυτός, ναι !

ΓΥΝΑΙΚΑ : Στους κλέφτες !!! Πανάθεμά τους !

ΡΑΓΙΑΣ : Γιατί τους κακομελετάς ; Τι ζημιά πάθαμε απ' αυτούς ;

ΓΥΝΑΙΚΑ : Μου πήραν τη βελόνα και δε μου την έδωκαν πίσω !

ΡΑΓΙΑΣ : Την ήθελαν για να ραφτούν καημένη.

ΓΥΝΑΙΚΑ : Να ραφτούν, μωρέ τι μας λένε...Να καθίσεις στα αυγά σου, λέω εγώ πια !

ΡΑΓΙΑΣ : Δεν υπάρχει άλλος δρόμος για μας γυναίκα. Μονάχα το βουνό ! Το καριοφίλι και το γιαταγάνι !

Να μην καθόμαστε με τα χέρια σταυρωμένα !

Έτσι μου είπε κι ο Καραϊσκάκης και με σκούνησε : "ξύπνα ραγιά, έεε, ξύπνα ραγιά" !!

(Σηκώνεται να φύγει κι η γυναίκα του τον κυνηγάει)

ΓΥΝΑΙΚΑ : Πού πας μωρέ Γιώργη, σταμάτα βρε τρελέ !

ΡΑΓΙΑΣ : Ξύπνα ραγιά !

(φεύγουν από τη σκηνή)

ΧΟΡΟΣ

Όσοι το χάλκεον χέρι βαρύ, του φόβου αισθάνονται (2)

Ζυγόν δουλείας ας έχουσι (2)

Θέλει αρετήν και τόλμην η ελευθερία (3)

(Ξαναμπαίνει στη σκηνή μόνος του ο Ραγιάς οπλισμένος και αποφασιστικός)

Εγώ ραγιάς δε ματαγίνομαι, Τούρκους δε προσκυνάω.

Δεν προσκυνώ τους άρχοντες και τους κοτζαμπασήδες

Μον' καρτερώ την Άνοιξη, να ρθουν τα χελιδόνια

Να πάρω δίπλα τα βουνά, με τους καπεταναίους.

6. Ο ΣΗΚΩΜΟΣ

(στα μικρόφωνα Μεσολογγίτισες, Πολέμαρχος και Ποιητής και στο φόντο όλος ο χορός)

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΣΑ

Τρεις απλοί άνθρωποι, καταλαβαίνουν πως η λευτεριά δε χαρίζεται μα κατακτιέται.

Παίρνουν την απόφαση να ετοιμάσουν το Σηκωμό και ιδρύουν στην Οδησσό το 1816 τη

Φιλική Εταιρία. Στις 22 Φλεβάρη του 1821 ο Αλέξανδρος Υψηλάντης περνά στη

Μολδοβλαχία. Η επανάσταση άρχισε !

ΟΛΕΣ ΜΑΖΙ

Ελευθερία ή θάνατος !

Ελευθερία ή θάνατος !

Ελευθερία ή θάνατος !

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΣΑ

Κι ένας τρελόπαπας, ο Παπαφλέσσας, ξεσηκώνει το Μοριά και σε λίγο βροντάνε τα

καριοφίλια της λευτεριάς στην Καλαμάτα, την Τρίπολη και τη Μάνη. Στην Αλαμάνα

ξαναζούν οι Θερμοπύλες.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΣΑ

Ο Ανδρούτσος υψώνει κάστρο λευτεριάς, το πλίκινο χάνι της Γραβιάς. Εκατόν τριάντα δύο ανδρειωμένοι κλείνονται σ' αυτό χορεύοντας και τραγουδώντας σαν να πήγαιναν σε γλέντι.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΣΑ

Οι ραγιάδες, με ηγέτη το Γέρο του Μοριά, πολιορκούν την Τριπολιτσά.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΣΑ

Ιδού εμπρός σου ο τοίχος στέκει
της αθλίας Τριπολιτσάς
τώρα τρόμου αστροπελέκι
να της ρίψεις πεθυμάς.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΣΑ

Φύσα μαϊστρο δροσερέ κι αέρα του πελάγου
να πας τα χαιρετίσματα στου Δράμαλη τη μάνα.
Της Ρούμελης οι μπέηδες, του Δράμαλη οι αγάδες
στο Δερβενάκι κοίτονται στο χώμα ξαπλωμένοι.

Στρώμα 'χουνε τη μαύρη γης, προσκέφαλο λιθάρια
και γι' απανωσκεπάσματα του φεγγαριού τη λάμψη.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΣΑ

Κι ένα πουλάκι πέρασε και το συχνορωτάνε.
Πουλί πώς πάει ο πόλεμος, το κλέφτικο ντουφέκι ;
- Μπροστά πάει ο Νικηταράς, πίσω ο Κολοκοτρώνης,
και παραπίσω οι Έλληνες με τα σπαθιά στα χέρια.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΣΑ

Την πολυάνθρωπη και κοσμοζάκουστη τότε Χίο, την τυλίζουν οι φλόγες, την πνίγει το αίμα. Κι ένας κατάξερος βράχος καταμεσής στο Αιγαίο υψώνει σύμβολο ελευθερίας.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΣΑ

Στων Ψαρών την ολόμαυρη ράχη,
περπατώντας η δόξα μονάχη
μελετά τα λαμπρά παλικάρια,
και στην κόμη στεφάνη φορεί
γενναμένο από λίγα χορτάρια
που είχαν μείνει στην έρημη γη...

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΣΑ

Στο Μεσολόγγι που «είχε για τείχος ένα φράχτη», πολιορκημένο απ' όλες τις δυνάμεις της Τουρκιάς και της Αιγύπτου γράφεται αθάνατο έπος ηρωισμού και λευτεριάς.
Ο Σολωμός έδωσε αυτή τη συμβουλή στον εαυτό του :

ΠΟΙΗΤΗΣ (Σολωμός)

Κάμε ώστε ο μικρός Κύκλος
που μέσα του κινείται η πολιορκημένη πόλη
να ξεσκεπάζει στην ατμόσφαιρά του
τα μεγαλύτερα συμφέροντα της ελληνικής επανάστασης,

για την υλική θέση, που αξίζει,
τόσο για κείνους που θέλουν να την βαστάξουν,
όσο και για κείνους που θέλουν να την αρπάξουν,
αλλά και για την ηθική θέση,
τα μεγαλύτερα συμφέροντα της ανθρωπότητας.

Να φανεί καθαρά πόσο μικρός ήταν ο τόπος.
Να φανεί ο σιδερένιος και ασύντριφτος κύκλος
που τον έχει κλεισμένο.

Έτσι, από τη μικρότητα του τόπου,
που παλεύει ενάντια σε μεγάλες δυνάμεις
θα βγουν οι αληθινές ιδέες.
Και εσυνέβηκε αυτές τις ημέρες,
οπτού οι Τούρκοι επολιορκούσαν το Μεσολόγγι,
και σχεδόν ολημέρα και συχνά και τη νύχτα
έτρεμε η Ζάκυνθος από το κανόνισμα το πολύ·
και πολλές γυναίκες Μεσολογγίτισες
περπατούσαν τριγύρω
ζητιανεύοντας για τους άνδρες τους,
για τα παιδιά τους,
για τ' αδέρφια τους, που πολεμούσανε.

Στην αρχή ντρεπόντανε νά 'βγουνε
και προσμένανε να βραδιάσει
για ν' απλώσουν το χέρι,
επειδή δεν ήτανε μαθημένες.
Και όταν ήταν στο Μεσολόγγι
είχανε πλούτη και γίδια, και πρόβατα και βόδια πολλά.

Ακολούθως βιαζόντανε
και συχνοκοιτάγανε από το παραθύρι τον ήλιο
πότε να βασιλέψει για νά 'βγουνε.
Αλλά όταν επερισσέψανε οι ανάγκες,
εχάσανε την ντροπή και τρέχανε ολημερίς.

Και όταν εκουραζόντανε, καθόντανε στ' ακρογιάλι,
και συχνά σηκώνανε το κεφάλι ν' ακούσουνε,
γιατί φοβόντανε
μη πέσει το Μεσολόγγι.

Και τις έβλεπε ο κόσμος
να τρέχουνε στα τρίστρατα, στα σταυροδρόμια,
στα σπίτια, στα ανώγεια και τα χαμώγεια,
στις εκκλησίες, στα ξωκλήσια,
ζητιανεύοντας.
Και ελαβαίνανε χρήματα, πανιά για τους λαβωμένους,

και δεν τους έλεγε κανένας το όχι,
γιατί οι ερωτήσεις των γυναικών

ήτανε τις περισσότερες φορές συντροφευμένες
από τις κανονιές του Μεσολογγίου,
και η γη έτρεμε αποκάτου από τα πόδια μας.

Και οι πλέον πάμφτωχοι βγάνανε το οβολάκι τους
και το δίνανε
και εκάνανε το σταυρό τους
κοιτάζοντας κατά το Μισολόγγι
και κλαίοντας.
Και ακολούθησα τις γυναίκες του Μεσολογγίου,
οι οποίες στρωθήκανε στ' ακρογιάλι
Και κάθε μία έβαλε το χέρι
και έβγαλε ό,τι και αν εμάζωξε,
και εκάμανε ένα σωρό.

Και μία απ' αυτές,
απλώνοντας το χέρι,
και ψηλαφίζοντας το γιαλό
εφώναξε:

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΣΑ

«Αδελφάδες, ακούτε, αν έκαμε ποτέ τέτοιο σεισμό σαν και τώρα το Μεσολόγγι: ίσως νικάει, ίσως πέφτει».

(κίνηση – φως – κρουστά)

ΠΟΙΗΤΗΣ (Σολωμός)

Ε, τότε ταραχτήκανε τα σωθικά μου, και έλεγα πως ήρθε ώρα να ξεψυχήσω. Και ευρέθηκα σε σκοτεινό τόπο και βροντερό, που σκιρτούσε σαν κλωνί στάρι στο μύλο που αλέθει γρήγορα, σαν το νερό που βράζει. Τότε κατάλαβα πως εκείνο ήτανε το Μεσολόγγι. Αλλά δεν έβλεπα μήτε το κάστρο, μήτε το στρατόπεδο, μήτε τη λίμνη, μήτε τη θάλασσα, μήτε τη γη που επατούσα, μήτε τον ουρανό.

Πολιορκημένους και πολιορκούμενους και όλα τα έργα τους και όλα τα πάντα, τα κατασκέπαζε μαυρίλα και πίσσα γιομάτη λάμψη, βροντή, και αστροπελέκι. Και ύψωσα τα χέρια μου και τα μάτια μου να κάμω δέηση. Και ιδού μες στην καπνίλα μία μεγάλη γυναίκα με φόρεμα μαύρο σαν του λαγού το αίμα.

(τα κρουστά σταματούν)

Και με φωνή που φαινόταν πως νικάει την ταραχή του πολέμου, άρχισε:

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΣΑ

Το χάραμα επήρα
του Ήλιου το δρόμο
Κρεμώντας τη λύρα
τη δίκαιη στον ώμο
κι απ' όπου χαράζει
ως όπου βυθά

τα μάτια μου δεν είδαν τόπο ενδοξότερο από τούτο το αλωνάκι

παράμερα στέκει
ο άντρας και κλαίει
αργά το τουφέκι
σηκώνει και λέει:
Σε τούτο το χέρι
τι κάνεις εσύ
ο εχθρός μου το ξέρει
πως είσαι βαρύ

Της μάνας ω λαύρα
Τα τέκνα τριγύρω
Φθαρμένα και μαύρα
Σαν ίσκιους ονείρου
λαλεί το πουλάκι
στου πόνου τη γη
και βρίσκει σπυράκι
κι η μάνα φθονεί

Προβαίνει και κράζει
Τα έθνη σκιασμένα
και ω πείνα και φρίκη
Δε σκούζει σκυλί

Και η μέρα προβαίνει,
τα νέφη συντρίβει
να, η νύχτα που βγαίνει
Κι αστέρι δεν κρύβει

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΣΑ

Ένας πολέμαρχος ξάφνου απομακρύνεται από τον κύκλο, όπου είναι μαζεμένοι σε συμβούλιο για την επίθεση, γιατί τον γέμισε η θύμηση, τρομερή σε κείνη την ώρα της μεγάλης δυστυχίας, ότι σε κείνο το ίδιο μέρος, στις λαμπρές μέρες της νίκης, είχε πέσει κουρασμένος από τον πολεμικό αγώνα και εκεί πρωτοάκουσε από τα χείλη της αγαπημένης του, τον αντίλαλο της δόξας του, που μέχρι τότε είχε μείνει άγνωστη στην απλή και άδολη ψυχή του.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΣΑ

Ο δρόμος σου γλυκός και μοσχοβολισμένος
Στην κεφαλή σου κρέμεται ο ήλιος μαγεμένος
Παλικάρα και μορφονιέ, γεια σου, Καλέ, χαρά σου !
Άκου ! νησιά, στεριές της γης, έμαθαν τ' όνομά σου.

ΠΟΛΕΜΑΡΧΟΣ

Εδώ ναι ανάγκη να κατεβώ, να σφίξω το σπαθί μου,
Πριν όλοι χάσουν τη ζωή, κ' εγώ όλη τη πνοή μου.
Να μείνεις χώμα πατρικό, για μισητό ποδάρι.
Η μαύρη πέτρα σου χρυσή και το ξερό χορτάρι

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΣΑ

Κοίταξα γρήγορα, γοργά, αχ που ν' ο δοξασμένος

γύρω σαΐτεψα ματιές αχ που ν' ο παινεμένος
Πόρτες ανοίξτε ολόχρυσες για τη γλυκιά ελπίδα

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΣΑ

Ο Απρίλης με τον Έρωτα χορεύουν και γελούνε
κι όσ' άνθια βγαίνουν και καρποί τόσ' άρματα σε κλειούνε
Μάγεμα η φύση κι όνειρο στην ομορφιά και χάρη,
η μαύρη πέτρα ολόχρυση και το ξερό χορτάρι

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΣΑ

Με χίλιες βρύσες χύνεται, με χίλιες γλώσσες κρένει,
όποιος πεθαίνει σήμερα χίλιες φορές πεθαίνει.
Ειν' έτοιμα στην άσπονδη πλημμύρα των αρμάτων
Δρόμο να σχίσουν τα σπαθιά κι ελεύθεροι να μέινουν
Εκείθε με τους αδερφούς, εδώθε με το Χάρο

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΣΑ

Οι λαοί συγκλονίζονται από τον αγώνα των Ελλήνων. Εκείνοι όμως που τους κυβερνούν, έχουν πυξίδα τους το συμφέρον. Πάνω από την Κρήτη, την Κάσο, τα Ψαρά, το Μεσολόγγι, τη Ρούμελη απλώνεται πια το σάβανο του τυράννου. Μα οι αγωνιστές συνεχίζουν να πολεμάνε ως το θάνατο και πέρα απ' αυτόν γιατί ξέρουν ότι η λευτεριά κερδίζεται μόνο με θυσίες.

7. ΟΙ ΚΟΤΖΑΜΠΑΣΗΔΕΣ

(Βγαίνουν δυο κοτζαμπάσηδες στη σκηνή. Κρατούν πουγκιά και περπατούν τεμπέλικα)

ΚΟΤΖΑΜΠΑΣΗΣ Α' :

Είμαστε οι Κοτζαμπάσηδες
μας μισούνε οι ραγιάδες
γιατί έχουμε παράδες
και γεννήματα
και σηκώνουν μπαϊράκι
για να βάλουνε χεράκι
στα δικά μας χτήματα

ΚΟΤΖΑΜΠΑΣΗΣ Β' :

Λύνουμε τότε κι εμείς
τα πουγκιά μας παρευθύς
και τους κράζουμε :
Βρε μπουμπούνες, βρε χαχόλια
αγοράζονται τα βόλια
δίχως όβολα ;
Πάρτε άσπρα, πάρτε γρόσα (σκορπίζουν νομίσματα)
ν' αγοράσετε καμπόσα
μπαρουτόβολα !

ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΟ

Κι έτσι οι αρματολοί κι οι κλέφτες
αντί να μας κάνουν φέτες
μας κηρύσσουν ευεργέτες. (Φεύγουν)

8. ΜΕΓΑΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ Α΄

(Ακούγεται έντονη μουσική – Όφενμπαχ κατά προτίμηση ή κάτι αντίστοιχο – χειροκροτήματα ρυθμικά από τον υπόλοιπο θίασο. Εμφανίζονται η Αγγλία, η Γαλλία, η Ρωσσία και η Αυστρία ντυμένες με ρούχα εποχής και μια μεγάλη κορδέλα με το όνομά τους. Χορεύουν σε στυλ καν – καν και πετούν η μια στην άλλη μια μεγάλη υδρόγειο σφαίρα, υποκλίνονται η μια στην άλλη, ανταλλάσσουν φιλιά στον αέρα και κουνούν με νάζι και υπεροψία τις βεντάλιες τους. Οι μύτες ψηλά, τα φρύδια σηκωμένα, ύφος και προφορά κυριών της καλής τάξης.)

ΑΓΓΛΙΑ : Ελάβατε ειδοποίησή μου ;
ΓΑΛΛΙΑ : Εσείς επήρατε τη δική μου ;
ΡΩΣΙΑ : Τι ώρα ελάβατε την ειδοποίησή μου ;
ΑΥΣΤΡΙΑ : Λίγο πριν πάρετε τη δική μου !
ΑΓΓΛΙΑ : *(στη Ρωσία)* Θαυμάσια η ειδοποίησή σας !
ΡΩΣΙΑ : Εφάμιλλη με τη δική σας !
ΓΑΛΛΙΑ : *(στην Αυστρία)* Ασύγκριτη ήταν η δική σας !
ΑΥΣΤΡΙΑ : Μου άρεσε πολύ και η δική σας !
ΡΩΣΙΑ : *(στη Γαλλία)* Σαφής η ειδοποίησή μου ;
ΓΑΛΛΙΑ : Σας ευχαρίστησε η δική μου ;
ΑΓΓΛΙΑ : *(στην Αυστρία)* Η άποψή σας και δική μου !
ΑΥΣΤΡΙΑ : Οποία τιμή για τη δική μου !

(φέρνουν ένα μεγάλο χάρτη της Ευρώπης στη μέση της σκηνής)

ΑΓΓΛΙΑ : Τι γνώμη έχετε γι' αυτούς εκεί ; *(δείχνει στο χάρτη και όλες κοιτούν)*
ΓΑΛΛΙΑ : Για τους εκεί ή αυτούς εκεί ;
ΡΩΣΙΑ : Εμείς τους φέραμε αυτούς εκεί.
ΑΥΣΤΡΙΑ : Καλέ, λέει για τους άλλους, τους από κει !
ΑΓΓΛΙΑ : Ας δούμε πρώτα τους από κει.
ΓΑΛΛΙΑ : Κι όταν τελειώσουμε με τους εκεί, αποφασίζουμε για τους εκεί.
ΡΩΣΙΑ : Τι γνώμη έχουμε για τους εκεί ;
ΑΥΣΤΡΙΑ : Δεν ήταν πάντοτε εκεί ;
ΑΓΓΛΙΑ : Δεν τους εσπρώξαμε πιο κει ;
ΓΑΛΛΙΑ : Μα, πώς ξαναβρέθηκαν εκεί ;
ΡΩΣΙΑ : Αφού για να σταθούν πιο κεί, εφέραμε τους από κει !
ΑΓΓΛΙΑ : Να τραβηχτούν κι οι από κει !
ΓΑΛΛΙΑ : Τι γνώμη θα' χουν οι εκεί ;
ΡΩΣΙΑ : Μήπως,...να πεταχτούμε ως εκεί ;
ΑΥΣΤΡΙΑ : Και πώς θα το πάρουν οι από κει ;
ΑΓΓΛΙΑ : Αν πάλι πάμε ως εκεί πώς θα το πάρουν οι εκεί ;

(τραγουδούν)

ΑΓΓΛΙΑ : Αγγλίαααααα
ΓΑΛΛΙΑ : Γαλλίαααααααααααααααα
ΑΥΣΤΡΙΑ : Αυστρίααααααααααααααα
ΡΩΣΙΑ : Ρωσίααααααααααααααααα
ΑΓΓΛΙΑ : Κοσμοκρατία
ΓΑΛΛΙΑ : Κεφαλαιοκρατία

ΑΥΣΤΡΙΑ : Τρομοκρατία
ΡΩΣΙΑ : Τσαροκρατία
ΟΛΕΣ ΜΑΖΙ : Ιερά Συμμαχία
Και ...
Είμαστε τέσσερις δυνάμεις
Με καθήκοντα υψηλά
Η Ευρώπη να μην πάθει
από των μικρών τα λάθη

Τρα λα λα λα λα λα λα

ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ : Πρέπει ν' αποφασίσω τι στάση θα τηρήσω.

(μαζεύονται κατά ομάδες, συσκέπτονται)

ΓΑΛΛΙΑ : *(μυστικά)* Αν οι Άγγλοι επικρατήσουν κι οι Γραικοί τους προτιμήσουν
τι θα γίνει ; το Μοριά θα μας τον φάνε και στην Αίγυπτο θα πάνε και στην Παλαιστίνη.
ΑΓΓΛΙΑ : *(μυστικά)* Τι σκοπούς έχουν οι Ρώσοι κι έχουν σχέδια καταστρώσει στο υπόγειο ;
Ν' αρμενίζουνε μια μέρα με τη ρωσική παντιέρα στη Μεσόγειο.
ΡΩΣΙΑ : Τα καθάρματα οι Εγγλέζοι μυριστήκαν πετιμέζι και γλυκάνισο,
θέλουν το Μοριά να φάνε δεν τους φτάνει που κρατάνε την Επτάνησο.
ΑΥΣΤΡΙΑ : *(απειλητικά)* Διατηρείτε στάτους κβο... άντε για να μη σας πω !

(τραγουδούν)

ΑΓΓΛΙΑ : Αγγλία
ΓΑΛΛΙΑ : Γαλλία
ΑΥΣΤΡΙΑ : Αυστρία
ΡΩΣΙΑ : Ρωσία
(τραγουδούν)
ΑΓΓΛΙΑ : Διπλωματίαααα
ΓΑΛΛΙΑ : Μηχανορραφίαααα
ΑΥΣΤΡΙΑ : Ραδιουργίαααα
ΡΩΣΙΑ : Πανουργίααααα

ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ : Ιερά Συμμαχία
Και ...
Είμαστε τέσσερις δυνάμεις
Πόσο μας απασχολεί
Ν' απομείνουν κοιμισμένοι
Όσοι είναι σκλαβωμένοι
Τρα λα λα λα λα λα λα

ΑΥΣΤΡΙΑ : *(πονηρά)* Διαθέτουμε και βασιλιάδες ειδικούς για τους ραγιάδες !

(αποχωρούν οι μεγάλες Δυνάμεις και όλος ο χορός, μπαίνει ο Ρωμιός και το Ρωμιάκι)

9. ΕΡΧΟΜΟΣ ΤΟΥ ΟΘΩΝΑ

ΡΩΜΙΟΣ : Τα παλιά βάσανα της Ελλάδας περάσανε. Ήρθε ο Καποδίστριας !

ΡΩΜΙΑΚΙ : Ά ωραία!

ΡΩΜΙΟΣ : Πάει ο Καποδίστριας! Τώρα περιμένουμε τον Όθωνα.

ΡΩΜΙΑΚΙ : Ά, τον Όθωνα. Ο Όθωνας και η Αμαλία έ!

ΡΩΜΙΟΣ : Όχι, η Αμαλία θα έρθει αργότερα, τώρα περιμένουμε τον Όθωνα.

ΡΩΜΙΑΚΙ : Έτσι μπράβο! Να 'χουμε και μεις ένα δικό μας βασιλιά, να μην περιμένουμε όλο από τους ξένους βασιλιάδες, γιατί όποιος δεν έχει νύχια να ξυστεί... Καλά δε λέω ;

ΡΩΜΙΟΣ : Σοφά. Μόνο που κι αυτόν οι ξένοι μας τον διαλέξανε .

ΡΩΜΙΑΚΙ : Έ άστους να διαλέγουν οι ξένοι. Ξέρουν αυτοί. Έχουνε πείρα οι άνθρωποι.

ΡΩΜΙΟΣ : Σωστό. Ακούς τίποτα ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : Κάτι ακούω, ναι, κάτι ακούω.

ΡΩΜΙΟΣ : Ω ρε κόσμος που 'ρχεται για την υποδοχή, κοίτα κι είν' όλοι δακρυσμένοι από χαρά !

ΡΩΜΙΑΚΙ : Αφού και μένα έτσι μου 'ρχεται ν' αρχίσω να κλαίω απ' τη συγκίνηση.

ΡΩΜΙΟΣ : Πάμε, πάμε!

ΡΩΜΙΑΚΙ : Πάμε.

(στη σκηνή βγαίνει ένα ξυπόλητο παιδί – ο Λαός - με το κεφάλι σκυμμένο)

10. Ο ΛΑΟΣ

Είμαι ο λαός.

Αν ήξερα ανάγνωση, γραφή,

αν ήταν το σπαθί δικό μου

δε θα μου τρώγαν το ψωμί

θ' αρνιόμουν τη κλεψιά για ριζικό μου.

Πονώ για τις μελλούμενες γενιές

τους δουλευτές της φάμπρικας

τους χερομάχους

τις πλύστρες, τους χαμάληδες, τους φοιτητές,

τους οικοδόμους, τους ξωμάχους.

Κουράστηκα, δε μου 'μεινε σταλιά

δύναμη να σηκώσω το κεφάλι

απότυχα και για άλλη μια φορά

με κυβερνούνε άλλοι.

11. ΟΙ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΙΑΝΟΙ

ΡΩΜΙΑΚΙ : Εσύ αλλιώς μου τα 'χες πει.

ΡΩΜΙΟΣ : Αλλιώς ; Πώς αλλιώς ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : Δε μου πες να μη στενοχωριέμαι γιατί τώρα με τον ερχομό του Όθωνα θα παν όλα ωραία και καλά ; Ψέματα μου τα 'λεγες ;

ΡΩΜΙΟΣ : Όχι βέβαια. Απλά σου έλεγα ό,τι πιστεύανε οι Έλληνες εκείνο τον καιρό.

ΡΩΜΙΑΚΙ : Στο παλάτι όμως χορεύουν ακόμα του καλού καιρού !

ΡΩΜΙΟΣ : Χορεύουν και θα χορεύουν ακόμα για χρόνια πολλά.

ΡΩΜΙΑΚΙ : Μα... καλά για να χορεύουν ήρθαν στην Ελλάδα ;

ΡΩΜΙΟΣ : Η Ελλάδα είναι ωραία αίθουσα χορού. Αλλά μη νομίζεις ότι δεν κάνουν τίποτα άλλο.

Έννοια σου μαγειρεύουν διάφορα. Δεν είδες τους καπετάνιους τι φαρμακωμένοι που φύγανε ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : Πώς δεν το είδα! Μα γιατί τους πιάσανε έναν – έναν και ρωτούσαν «τι θέλει» ;

ΡΩΜΙΟΣ : Για να τους διαλύσουνε. Έτσι θα τους αφήσουνε, όλους μαζί ; Είναι κι αρματωμένοι αυτοί. Έχουν λαό μαζί τους !

ΡΩΜΙΑΚΙ : Ναι, αλλά αυτοί πολεμήσανε, νικήσανε και μας ελευθέρωσαν.

ΡΩΜΙΟΣ : Ε, ωραία, άμα πεθάνουνε, θα τους κάνουμε αγάλματα, ποιήματα, λόγους στεφάνια. Τώρα είναι ζωντανοί ακόμα...

ΡΩΜΙΑΚΙ : Κι επειδή είναι ζωντανοί πρέπει να τους πετάξουμε ;

ΡΩΜΙΟΣ : Βεβαίως διότι τώρα ο πόλεμος τελείωσε. Κάθε φορά που τελειώνει ένας πόλεμος, υπάρχουν κάποιοι που περισσεύουνε ! ...Κι όπως είναι φυσικό, οι περισσευούμενοι αυτοί εν καιρώ ειρήνης είναι οι χρειαζούμενοι εν καιρώ πολέμου, κατά την ίδια λογική που οι επιπλέοντες εν καιρώ ειρήνης είναι οι άφαντοι εν καιρώ πολέμου.

ΡΩΜΙΑΚΙ : (Στους θεατές) Να δείτε που τώρα θα τον κολλήσω στον τοίχο... Άκου εδώ κύριε τέτοιε, ξέρεις τι λες αυτή τη στιγμή ; Είναι σα να λες...τι χρονολογία έχουμε τώρα ;

ΡΩΜΙΟΣ : (Βγάζει το ρολόι της τσέπης) Αυτή ακριβώς τη στιγμή έχουμε 1835-1840.

ΡΩΜΙΑΚΙ : Ωραία, είναι σα να λες ότι ο Κολοκοτρώνης...

ΡΩΜΙΟΣ : Είναι φυλακή, καταδικασμένος σε θάνατο !

ΡΩΜΙΑΚΙ : Ο Κολοκοτρώνης !!! Είναι σα να λες ότι ο Πλαπούτας...

ΡΩΜΙΟΣ : Κι αυτός καταδικασμένος σε θάνατο !

ΡΩΜΙΑΚΙ : Ο Πλαπούτας ! Κι ο Νικηταράς ;

ΡΩΜΙΟΣ : Στη φυλακή κι αυτός. Και το Μακρυγιάννη τον έχουνε στα μαύρα τα τεφτέρια.

ΡΩΜΙΑΚΙ : Καλά ντε μην αγριεύεις, μια αντιρρησούλα είχαμε, δε χάλασε ο κόσμος !

ΡΩΜΙΟΣ : Τι ξόανο μου φέρανε για βοηθό! Και τώρα, Κυρίες και Κύριοι, αλλάζουμε τόπο, και η συνέχεια επί σκηνής. Εκεί δεν είναι πια το παλάτι, αλλά ένα από τα αρχοντικά της Αθήνας. Εδώ δεν είναι δρόμος, αλλά ένα ρέμα με νερά ως τη μέση και ποικίλης φυσικής προελεύσεως. (στη μέση της σκηνής απλώνεται ένα μακρύ και μεγάλο γαλάζιο ύφασμα)
Αυτός εδώ ο χριστιανός ...

(δείχνει έναν από τους παλιούς αγωνιστές με βρώμικη και κουρελιασμένη φορεσιά που κάθεται σε μιαν άκρη ασάλευτος και συλλογισμένος)

... πριν λίγα χρόνια, όταν πολεμούσε κι ονειρευόταν την ελευθερία δεν ήταν έτσι αξιολύπητος

...

Οι καλεσμένοι στο χορό είναι — ας το πουν καλύτερα οι ίδιοι που είναι και λαλίστατοι όπως θ' ακούσετε ευθύς αμέσως ...

(Φεύγει.)

(Στη σκηνή μπαίνουν με γέλια και χορευτικές φιγούρες τρία ζευγάρια νέων και αρχίζουν να χορεύουν.
Ένας λιμοκοντόρος βγαίνει απ' τ' αρχοντικό ...)

ΛΕΩΝ: Αντιλαλούνε οι ποταμοί, αντιλαλούν τα όρη, απ' τους γλυκούς τους ασπασμούς που στέλνω εις την κόρη !

...και φωνάζει προς την πέρα σκηνή, όπου έχει εμφανιστεί μια αρχοντοπούλα)

ΛΕΩΝ: Ερατώ ... (στέλνει φιλάκια)

ΕΡΑΤΩ: Λέων, εσύ ...

ΛΕΩΝ: Εγώ, φιλτάτη μου . Ήμην σφόδρα ανήσυχος δια την τόση άργητα. Δεν με χωρούσε ο τόπος και εβγήκα εις την θύρα να ιδώ ...

ΕΡΑΤΩ: Περιπλανήθηκα επί ώραν έως ότου φθάσω.

ΛΕΩΝ: Ω! Θεέ μου !...

ΕΡΑΤΩ: Ίσως και πλέον της ώρας !...

ΛΕΩΝ: Μου σπαράσσεις την καρδίαν με τους λόγους σου .

ΕΡΑΤΩ: Ω! Λέων, αι Αθήναι είναι άθλιον χωρίον και κάτι χειρότερον . Εις την Γαλλίαν, ακόμη και εις τα χωρία, ο Δήμος φωτίζει τας οδούς ... Εδώ ο φωτισμός είναι ανύπαρκτος ! Πώς δεν εντρέπεσθε ;

ΛΕΩΝ: Έχεις δίκαιον ! Όμως, αγαπητή Ερατώ, ήλπιζα ότι το υπέρλαμπρον κάλλος σου θα διέλυε τα σκότη και θα φωταγωγούσε τας Αθήνας με φως αγλαέστερον εκείνου που στέλνει ο υιός του Διός και της Λητούς, ο Θεός Απόλλων !

ΕΡΑΤΩ: Ω! εράσμιε κόλαξ !... Αλλά πώς, τέλος πάντων, θα φθάσω πλησίον σου άνευ ακαθαρσιών εις τα υποδήματα και τα ενδύματά μου ;

ΛΕΩΝ: Είναι απλούν ! Ιδού εκεί ένας εκ των μεταφορέων όστις διεπεραίωσε και ημάς !

ΕΡΑΤΩ: Διαθέτει υποζύγιον ;

ΛΕΩΝ: Τον εαυτόν του . Κάλεσέ τον και ίππευσε εις τους ώμους του . Με ένα γροσσάκι — το οποίον επέτρεψέ μου να καταβάλω εγώ — θα σε φέρει πλησίον μου άσπιλον και αμόλυντον

ΕΡΑΤΩ: Όστε δεν ετελείωσαν ακόμη αι ταλαιπωρίαι μου ;

ΛΕΩΝ: Ω! γλυκυτάτη μου Ερατώ! Σε βεβαιώ ότί αυτοί οι άνθρωποι είναι ανετώτεροι και από όνον και από ημίονον και από ίππον .

ΕΡΑΤΩ: Εις την Γαλλίαν θα είχαν κάμει γέφυραν, Λέων !

ΛΕΩΝ: Δυστυχώς δεν είμεθα Γαλλία, ούτε Αγγλία, ούτε Βαυαρία . Συχνά εντρέπομαι δι' αυτό έως δακρύων, αλλά τι ημπορώ να κάμω ;

ΕΡΑΤΩ: Και πώς να καλέσω αυτόν τον άνθρωπον ;

ΛΕΩΝ: Άσε εις εμέ ... Μεταφορεύ ... Μεταφορεύ ... Βαστάζε ... Έεε συ ...

ΚΛΕΦΤΗΣ: ... Εμένα λες ;

ΛΕΩΝ: ... Να μεταφέρεις την δεσποσύνην εδώ!

ΚΛΕΦΤΗΣ: Ποια ;...

ΛΕΩΝ: Δεν θέλεις να κερδίσεις άλλο ένα γροσσάκι, ή εμάζεψες αρκετά ;

ΚΛΕΦΤΗΣ: Τι θέλεις ;

ΛΕΩΝ: Τι ανόητος ! Ελληνικά σου ομιλώ ! Να μεταφέρεις την δεσποσύνην εδώ και θα λάβεις το γροσσάκι σου . Εννόησες τώρα ;

ΕΡΑΤΩ: Έλα κοντά !...

(Ο κλέφτης πάει κοντά.)

ΛΕΩΝ: Σκύψε τώρα για να καθήση εις τους ώμους σου .

(Ο κλέφτης σκύβει.)

ΕΡΑΤΩ: Χαμηλότερα, ανόητε !

(ο κλέφτης σκύβει χαμηλότερα.)

ΕΡΑΤΩ: Μη βλέπεις !

ΛΕΩΝ: Τι βλέπει ;... Μη βλέπεις άθλιε, διότι θα ...

ΕΡΑΤΩ: Λέων ...

ΛΕΩΝ: Εξακολουθεί να βλέπη ;

ΕΡΑΤΩ: Πώς να καθήσω εις τους ακάλυπτους ώμους του ;

ΛΕΩΝ: Δεν φορεί υποκάμισον ;

ΕΡΑΤΩ: Φορεί . Αλλά τίποτε άλλον ! Είναι αδύνατον να μην αισθάνομαι κάτωθέν μου το σχήμα των ώμων του και την θέρμην του σώματός του .

ΛΕΩΝ: Θέσε το φόρεμά σου δεδιπλωμένον πολλαπλώς .

ΕΡΑΤΩ: Σωπαίνω δι' ολίγον διότι ανέρχομαι επί του ανθρώπου τούτου .

ΛΕΩΝ: Πρόσεξε, γλυκυτάτη μου, να ακουμβάς ελάχιστα επάνω του .

ΕΡΑΤΩ: Μη ... Μου αγγίζει τις κνήμας !

ΚΛΕΦΤΗΣ: Αν δε σε βαστάξω, θα πέσεις μωρή !

ΕΡΑΤΩ: Λέγει ότι αν δεν με βαστάξη θα πέσω !

ΛΕΩΝ: Ας σε φέρει τέλος πάντων και βλέπομεν ύστερα .

(Ο Κλέφτης με την Ερατώ στον ώμο αρχίζει να περπατά με δυσκολία μέσα στο ρέμα, ενώ η φλυαρία των δύο πρωτευουσιάνων συνεχίζεται ασύδοτα.)

ΕΡΑΤΩ: Είναι τόσο νωθρός !...

ΛΕΩΝ: *(στον Κλέφτη)* Άντε λοιπόν, βιάσου ! Δεν έχεις βαδίσει άλλη φορά εις την λάσπη ; Ή μήπως εμεγάλωσες εις την Βιέννην ;

ΚΛΕΦΤΗΣ: Στο Μεσολόγγι !

ΕΡΑΤΩ: Στο Μεσολόγγι, είπες ;

ΛΕΩΝ: Ναι, αγαπητή μου .

ΕΡΑΤΩ: Ελπίζω τουλάχιστον να μην ήταν εκεί κατά την πολιορκίαν ...

ΛΕΩΝ: Ήσο εκεί κατά την πολιορκίαν ;

ΚΛΕΦΤΗΣ: Ήμουν !...

ΕΡΑΤΩ: Ω! Λέων, Λέων ! Εις ποίον άνθρωπον εμπιστευόμεθα την μεταφοράν μου ! Αυτός και οι όμοιοί του έφαγαν τόσες γάτες, σκύλους, ποντικούς ! Υπάρχουν φήμαι πως και ανθρωποφαγία εγένετο και απεκρύβη . Διατί, αλήθεια, εδώσατε τόσην φήμην εις αυτήν την πολιορκίαν ; Έγιναν τόσα αίσχη και αγριότητες με αυτάς τας εξόδους και τα ολοκαυτώματα! Εγώ που διέμενον εις το εξωτερικόν μπορώ να σε διαβεβαιώσω ότι η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη τα εχαρακτήρισε «ματαίας θυσίας βαρβάρων». Μόνον ολίγοι θερμόαιμοι φιλελεύθεροι ενθουσιάστηκαν και αυτοί έκαμαν τόσον θόρυβον ...

ΛΕΩΝ: Θα ξεχαστούν όλα συν τω χρόνω ! Ήδη έχομεν αρχίσει να ομιλώμεν πολύ ολίγον δι' όλ' αυτά !

ΕΡΑΤΩ: *(Στον Κλέφτη που έχει σταθεί)* Προχώρει, λοιπόν ...

ΛΕΩΝ: Σε μένα ομιλείς ;

ΕΡΑΤΩ: Εις τον βαστάζον *(Στον Κλέφτην)* Διατί δεν προχωρείς ;

ΛΕΩΝ: Δεν προχωρεί ;

ΕΡΑΤΩ: *(Στον Κλέφτη)* Εκουράσθης ;... Σε ερωτώ, εκουράσθης ;... Ω Λέων, τι συμβαίνει με αυτόν τον άνθρωπον ;

ΛΕΩΝ: Τι λέγει ;...

ΕΡΑΤΩ: Τον ερωτώ, αλλά απαξιεί να απαντήσει !

ΛΕΩΝ: Σε διατάσσω να έλθης αμέσως εδώ !

ΕΡΑΤΩ: *(Στον Κλέφτη)* Σε διέταξεν ! Ήκουσες ;... *(Στον Λέοντα)* Ούτε εις σε δίδει σημασίαν ...

ΛΕΩΝ: Σε διατάσσω να φέρεις αμέσως την δεσποσύνην εδώ !

ΚΛΕΦΤΗΣ : Δεν τη φέρνω !

ΕΡΑΤΩ: Λέων, είπες δεν με φέρνει !

ΛΕΩΝ: Τι είπες, ελεεινέ ;

ΚΛΕΦΤΗΣ : Είπα, δεν τη φέρνω !

ΛΕΩΝ: Βοήθεια !... βοήθεια !... *(Τρέχει μέσα.)*

ΕΡΑΤΩ: Θα είναι ληστής... Σφαγεύς... Λέων, ελευθερώστε με, σας ικετεύω !...

(Ο χορός σταματά – έρχονται όλοι έξω)

ΛΕΩΝ: Ιδού, αρνείται να την φέρη !...

ΕΡΑΤΩ: Είναι ληστής ... Μεσολογγίτης ... Ελευθερώστε με, σας ικετεύω !

(Κάνουν να κινηθούν εναντίον του)

ΚΛΕΦΤΗΣ : Μην κουνηθείτε, θα την πνίξω στη λάσπη !

ΕΡΑΤΩ: Μην κουνηθήτε, θα με πνίξη !

ΛΕΩΝ: Θέλει περισκεψιν ! Αν τον εξαγριώσωμεν, η ζωή της Ερατούς τίθεται εν κινδύνω !

ΑΝΔΡΙΚΟΣ: Είναι δειλία ! Εγώ αρνούμαι να υπακούσω εις τας απειλάς ενός ληστού . Να ειδοποιήσωμεν πάραυτα τον φρούραρχον !

ΚΛΕΦΤΗΣ : Έτσι και φέρεις φρούραρχο, θα τη σφάξω !

ΕΡΑΤΩ: Όχι τον φρούραρχο ! Έλεος, απειλεί να με σφάξη !

ΑΡΙΑΔΝΗ: Θα θέλει λύτρα ... Ρωτήστε πόσα θέλει ... Θα του τα καταβάλω αμέσως .

ΟΛΟΙ: Αίσχος, εντροπή, άθλιε, ελεεινέ !...

ΛΕΩΝ: Σωπάστε παρακαλώ ... (Στον Κλέφτη) Δεν θέλεις λύτρα ;

ΚΛΕΦΤΗΣ : Όχι !

ΛΕΩΝ: Τότε φέρε εδώ την δεσποσύνην .

ΚΛΕΦΤΗΣ : Δεν τη φέρνω .

ΕΡΑΤΩ: (Φωνάζει) Σεις είσθε υπαίτιοι ! Εις την Γαλλίαν ουδέποτε συνέβη κάτι παρόμοιον !

ΛΕΩΝ: Δηλαδή ... Τι ζητείς ακατανόητε άνθρωπε ;

ΚΛΕΦΤΗΣ : Θα σου πω τι θέλω ...

ΕΡΑΤΩ: Σιωπήσατε, έλεος ... Θέλει να ομιλήση ... (Στον Κλέφτη) Λέγε...

ΚΛΕΦΤΗΣ : Πάω στους γραμματικούς, στους συμβούλους, ζητώ να τους πω αυτό που έχω ! Δε μ' αφήνουνε ! Τους παρακαλώ, τίποτα . Τους φοβερίζω ! Τίποτα ! Με βγάζουν έξω και κλείνουνε την πόρτα ...

ΛΕΩΝ: Τι σχέσιν έχουσιν αυτά με την δεσποσύνην ;

ΚΛΕΦΤΗΣ : Πάω στους υπασπιστάδες . Με σέρνουν έξω και μου φωνάζουνε : Αν ξαναφανείς θα σου δώσουμε τα ποδάρια στο δισάκι . Πάω στις επιτροπές και μου λένε : Μη και θαρρείς ότι η πατρίδα ελευθερώθηκε για να μοιράσει τα κομμάτια της στα σκυλιά του χασάπη ;

ΑΝΔΡΙΚΟΣ: Άνθρωπε του Θεού, τι ενδιαφέρουν ημάς αυτά που κάμνεις και σου κάμνουν ;

ΑΔΡΙΑΝΗ: Ω! Θεέ μου, είναι παράφρων ... Ω! τι επάθαμεν Θεέ μου !

ΕΡΑΤΩ: Έλεος !...

ΛΕΩΝ: Ψυχραιμία ...

ΑΔΡΙΑΝΗ: Πιάστε τον με το καλό ... (Στον Κλέφτη:) Θέλετε να έλθετε εις την οικίαν μας ; Θα χαρούμε πολύ να περάσετε την βραδιά μαζί μας !

ΚΛΕΦΤΗΣ : Ποιοι μοιράζονται τα κομμάτια της ; Ποιοι την εκάμανε τσιφλίκια για να τρώνε διάνους, να χορεύουν σκρόφες και να φοράνε εγγλέζικα βελούδα ;

ΛΕΩΝ: Πάλι τα ίδια ;

ΚΛΕΦΤΗΣ : Εμείς τη γης που θέμε, την εδουλεύουμε με το χέρι και το ψωμί που βγαίνει ταΐζει τις φαμελιές μας ! Γης που την έχει ο χωριάτης μένει γης του τόπου !... Γης που την επαίρνει ο πλούσιος, είναι χαμένη ...

ΑΝΔΡΙΚΟΣ: Μα διατί τα λέγει εις ημάς ; Τι είμεθα ημείς ; Γραμματεία του Κτηματολογίου ;

ΝΕΟΚΛΗΤΟΣ: Αρκετά τον ηκούσαμε . Αφήσατέ με να του σπάσω τα κόκκαλα !

ΕΡΑΤΩ: Έλεος ! Είμαι έρμαιον εις τας χείρας του !...

ΝΕΟΚΛΗΤΟΣ: Θρασύδειλον κτήνος, άκουσέ με ! Φέρε αμέσως την δεσποσύνην εδώ και άνευ ίχνους κακοποιήσεως, άλλως θα αφήσεις χήραν και ορφανά !

ΑΡΙΑΔΝΗ: Δεν έχεις καρδίαν εις το στήθος σου ; Δεν έχεις οίκτον δια το άνθος που μεταφέρεις ;

ΚΛΕΦΤΗΣ : Μέσα η γυναίκα μου καθαρίζει τις κοπριές σας για μισό καρβέλι ψωμί, τα παιδιά μου βγήκαν στη ζητιανιά κι εγώ σας κουβαλώ σαν το γομάρι για να πάτε στο χορό ...

ΛΕΩΝ: Εμείς επλάσαμεν τον κόσμον ;

ΑΡΙΑΔΝΗ: Μα τι θηρίον είναι αυτόν ;

ΑΝΔΡΙΚΟΣ: Όλοι αυτοί πρέπει να εκλείψουν ! Δεν επολέμησαν δια την ελευθερίαν, αλλά δια να ζητούν μερίδια ! Δεν τους αρκεί το ότι είναι ελεύθεροι . Ζητούν υλικά ανταλλάγματα και σπιλώνουν το ευγενέστερον των ανθρωπίνων ιδανικών, την ελευθερίαν !

ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ: Είναι από αυτούς που στασιάζουν εις την Μάνην και εις την Ρούμελην . Είναι από τους ληστές που θέλουν να καταλύσουν τον νόμον .

ΚΛΕΦΤΗΣ : Τι λες βρε όρνιο ; Πού ήσουν ελόγου σου άμα ο νόμος ήτανε άγραφος ; Και πώς τον εσεβάστηκες ; Πού χόρευες άμα έγινε ο ξεσηκωμός ; Σε ποιο ντερβένι αφήσανε τα κόκκαλά τους ο γονιός σου, τ' αδέρφια σου, τα ξαδέρφια σου ;

ΝΕΟΚΛΗΤΟΣ: Γεμίστε μου παρ' ευθύς μίαν πιστόλαν !...

ΕΡΑΤΩ: Όχι !

ΑΝΔΡΙΚΟΣ: Και δι εμέ άλλη μίαν !...

ΚΛΕΦΤΗΣ : Βρε κέρατα του διαόλου !... Τις πιστόλες εμείς τις είχαμε για τον Τούρκο ...

ΝΕΟΚΛΗΤΟΣ: Κλέφται και αρματολοί, να λησμονήσετε αυτά που ηξεύρετε ! Τώρα έχομεν κράτος, με νόμους και εξουσίαν βασιλικήν . Η Ελλάς έπαυσεν να είναι χώρα παλληκαράδων .

ΚΛΕΦΤΗΣ : Το βλέπω . Τώρα τηνε πλιατσικολογούν γραφιάδες και σφουγγοκωλάριοι των ξένων ...

ΑΝΔΡΙΚΟΣ: Ιδού λοιπόν, η απάντησίς μου ... *(Τον πυροβολεί με πιστόλα)*

ΝΕΟΚΛΗΤΟΣ: Και η ιδική μου . *(Τον πυροβολεί και αυτός με πιστόλα)*

ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ: Συ με ηνάγκασες ! *(Πυροβολεί και αυτός)*
(Ο Κλέφτης σε κάθε πιστολιά γέρνει και με την τρίτη βρίσκεται κάτω.)

ΑΡΙΑΔΝΗ: Ερατώ χρυσή μου, είσαι καλά ;

ΕΡΑΤΩ: Δόξα τω Θεώ !

(Πηγαίνει προς τους δικούς της.)

ΛΕΩΝ: Ω! φιλάτη μου, οποία δοκιμασία !

ΑΡΙΑΔΝΗ: Να που όλα ετελείωσαν κατ' ευχήν.

ΕΡΑΤΩ: Ετοιμάστε το λουτρόν και ενδύματα να αλλάξω ...

ΛΕΩΝ: *(Στην Ερατώ)* Έλα... έλα ! Εδοκίμασα την συντριβήν του Ορφέως όταν έχασε την Ευρυδίκην, του Μενελάου όταν ...

ΕΡΑΤΩ: Μην με εγγίζεις ! Είμαι ως να εξήλθα από βόθρον βαθύ

ΟΛΟΙ: Ασπασμόν ... Ανταλλάξτε ασπασμόν ...

(Φιλιούνται)

(Τραγουδούν καθώς μπαίνουν στο σπίτι)

ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ: Τι σιρόπιον ο έρως

τι φυτόν αιιθαλές

είθε κι όταν είμαι γέρος

να μου είναι προσφιλές.

(Λέων, Ερατώ και Πρωτευουσιάνοι αποχωρούν, η αυλαία κλείνει για να αποχωρήσει και ο κλέφτης και να αλλάξει το σκηνικό, ταυτόχρονα μπροστά από την αυλαία βγαίνει ο Ρωμιός και το Ρωμιάκι)

12. 3^η Σεπτεμβρίου

ΡΩΜΙΟΣ : Δε μου λες. Τι είναι η 3^η Σεπτεμβρίου ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : Σιγά ! Οδός. Την οδό 3^η Σεπτεμβρίου δε ξέρουμε ;

ΡΩΜΙΟΣ : Ορίστε ! Γιατί τη λένε 3^η Σεπτεμβρίου ; Τι έγινε στις 3 του Σεπτέμβρη ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : Γιορτάζει κανένας άγιος ;

ΡΩΜΙΟΣ : Όχι !

ΡΩΜΙΑΚΙ : Καμιά αγία ;

ΡΩΜΙΟΣ : Ούτε !

ΡΩΜΙΑΚΙ : Είναι θρησκευτική εορτή ;

ΡΩΜΙΟΣ : Μωρέ άμα ήτανε θρησκευτική γιορτή θα την ήξερες κι απ' το σχολειό σου κι απ' τη μαμά σου.

ΡΩΜΙΑΚΙ : Είναι τίποτα σαν εθνική εορτή ;

ΡΩΜΙΟΣ : Όχι σαν !

ΧΟΡΟΣ (τραγουδά)

Φίλοι κι αδέρφια, μανάδες, γέροι και παιδιά,
στα παραθύρια βγείτε και θωρείτε
ποιοι περπατούν στα σκοτεινά
και σεριανούν μες τα στενά
φίλοι κι αδέρφια, μανάδες, γέροι και παιδιά.

γράφουν σημάδια, μηνύματα στο βασιλιά,
σαν δε φωνάξεις, έβγα να το γράψεις
να μη σ' ακούσουν τα σκυλιά,
βγάλε φωνή χωρίς μιλιά,
σημάδια και μηνύματα στο βασιλιά

Ήταν στρατιώτες, καπεταναίοι λαϊκοί,
όρκο σταυρώσαν βάλαν στο σπαθί τους,
η λευτεριά να μη χαθεί,
όρκο σταυρώσαν στο σπαθί,
καπεταναίοι στρατιώτες λαϊκοί.

Κι όπου φοβάται, φωνή ν' ακούει απ' το λαό,
σ' έρημο τόπο ζει και βασιλεύει
κάστρο φυλάει ερημικό
έχει το φόβο φυλαχτό
όπου φωνή φοβάται ν' ακούει απ' το λαό.

Γη παιδεμένη, με σίδερο και με φωτιά,
για κοίτα ποιόν σου φέρανε καημένη,
να σ' αφεντεύει από ψηλά, τα κρίματά σου είναι πολλά,
χτυπούν το σίδερο θεριέψαν τη φωτιά.

Καίει το φτιλί ξεθηκαρώνουν τα σπαθιά
κάνουν Βουλή Συνταχτική και γράφουν
το θέλημά τους στα χαρτιά
κι η κοσμοθάλασσα πλατιά
κάνουν Βουλή ξεθηκαρώνουν τα σπαθιά.

Τρεις του Σεπτέμβρη, μανάδες, γέροι και παιδιά,
στα παραθύρια βγείτε και θωρείτε
τι φέρνουνε στο βασιλιά
βαθιά γραμμένο στα χαρτιά
τρεις του Σεπτέμβρη μάνες, γέροι και παιδιά.

13. ΜΕΓΑΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

(Στη σκηνή οι Μεγάλες Δυνάμεις συζητούν, ενώ πίσω τους ο Χορός κινείται με αργές κινήσεις, γράφει συνθήματα και πανό, ετοιμάζει την κινητοποίησή του διεκδικώντας «Σύνταγμα», «Ελευθερία», κλπ.)

ΑΓΓΛΙΑ : Να έχουν Σύνταγμα ή να μην έχουν ;

ΡΩΣΙΑ : Αφού δεν είχαν γιατί να έχουν ;

ΑΥΣΤΡΙΑ : Θα τους παρέσυραν αυτοί που έχουν ! *(κοιτάζει απειλητικά προς τη Γαλλία)*

ΑΓΓΛΙΑ : Να αρκεστούν εις αυτά που έχουν !

ΓΑΛΛΙΑ : Δεν είναι και ώριμοι για να το έχουν !

ΡΩΣΙΑ : Είναι κι ανώριμοι για να το έχουν.

ΓΑΛΛΙΑ : Για το καλό τους ας μην το έχουν.

ΑΓΓΛΙΑ : Δεν επιτρέπεται να το έχουν.

ΑΥΣΤΡΙΑ : Αποφασίζουμε να μην το έχουν.

ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ : Να μην το έχουν !

ΑΓΓΛΙΑ : Αγγλία !

ΓΑΛΛΙΑ : Γαλλία !

ΑΥΣΤΡΙΑ : Αυστρία !

ΡΩΣΙΑ : Ρωσία !

ΑΓΓΛΙΑ : Κοσμοκρατία !

ΓΑΛΛΙΑ : Κεφαλαιοκρατία !

ΑΥΣΤΡΙΑ : Τρομοκρατία !

ΡΩΣΙΑ : Τσαροκρατία !

ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ : Ιερά Συμμαχία !

Και ... *(τραγουδούν και χορεύουν)*

Είμαστε τέσσερις δυνάμεις

Με καθήκοντα υψηλά

Η Ευρώπη να μην πάθει

από των μικρών τα λάθη

Τρα λα λα λα λα λα λα

ΑΓΓΛΙΑ : Και αν επιμένουν να το έχουν ;

ΓΑΛΛΙΑ : Και αν το έχουν χωρίς να το έχουν ;

ΑΥΣΤΡΙΑ : Τι εννοείτε έχουν - δεν έχουν ;

ΓΑΛΛΙΑ : Εάν νομίζουν ότι το έχουν και εις την ουσία δεν το έχουν !

ΑΓΓΛΙΑ : Αυτοί θα χαίρουν πως το έχουν και μεις θα ξέρουμε πως δεν το έχουν !

ΡΩΣΙΑ : Έτσι θα έχουν χωρίς να έχουν και δε θα έχουν ενώ θα έχουν.

ΑΥΣΤΡΙΑ : Αποφασίζουμε να έχουν.

ΓΑΛΛΙΑ : Εάν εμποδίσουμε να έχουν, υπάρχει κίνδυνος να έχουν.

ΡΩΣΙΑ : Ο μόνος τρόπος να μην έχουν, είναι να αφήσουμε να έχουν.

ΑΓΓΛΙΑ : Παράδειγμα όσα δεν έχουν. Είναι όσα αφήσαμε να έχουν.

(αποχωρούν τραγουδώντας)

14. ΤΟ ΑΓΑΛΜΑ

(Χορός και Μεγάλες Δυνάμεις αποχωρούν, ενώ στη σκηνή μένει ο Κολοκοτρώνης ακίνητος, με το χέρι τεντωμένο σε στάση που θυμίζει το άγαλμα στη Σταδίου. Ακούγεται δυνατή ροκ μουσική, ενώ μπροστά από το άγαλμα περνά το Ρωμιάκι με γουόκμαν χορεύοντας. Όταν αρχίζει ο διάλογος, η μουσική σιγά – σιγά σταματά.)

ΑΓΑΛΜΑ : Ε, εσύ !

(Το Ρωμιάκι ψάχνει να βρει ποιος μίλησε)

ΑΓΑΛΜΑ : Έει, εσένα μιλάω !

(Το Ρωμιάκι συνεχίζει να ψάχνει)

ΑΓΑΛΜΑ : Από δω γύρνα !

(Το Ρωμιάκι καταλαβαίνει ότι το άγαλμα μιλάει και παγώνει)

ΑΓΑΛΜΑ : Θα μου κάνεις μια χάρη ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : Αμ... αμ... η... ο...

ΑΓΑΛΜΑ : Κωφάλαλο είσαι βρε κακόμοιρο ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : Οϊ ... αϊ... ημ...

ΑΓΑΛΜΑ : Τότε γιατί δεν αποκρίνεσαι ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : Μι...μι...λάς ;

ΑΓΑΛΜΑ : Εγώ μιλώ, εσύ τι έχεις και δε μιλάς ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : Μπο-μπο...μπορείς ; Αφού εί...είσαι ά...ά...άγαλμα !!

ΑΓΑΛΜΑ : Τώρα μπορώ ! Άλλοτε δεν μπορούσα...

ΡΩΜΙΑΚΙ : Μα...μα...μα...είσαι... ο... ο...

ΑΓΑΛΜΑ : Δίκιο έχεις. Δε μοιάζω και πολύ έτσι που με καταντήσανε αλλά, αν με καλοπροσέξεις
εγώ είμαι ...ο γερο – Κολοκοτρώνης. Το λοιπόν θα μου κάνεις μια χάρη ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : Τι...τι...τι χάρη ;

ΑΓΑΛΜΑ : Θα μου ξύσεις λίγο την πλάτη ; Έχω μια φαγούρα που μ' έχει αλαλιάσει !...

ΡΩΜΙΑΚΙ : Την πλάτη ;

ΑΓΑΛΜΑ : Ναι μπράβο ! Έτσι που μου 'βαλε τα χέρια αυτός ο μαγκούφης ο γλύπτης, ούτε να
ξυστώ δεν μπορώ...

(Το Ρωμιάκι πάει από πίσω για να του ξύσει την πλάτη)

ΡΩΜΙΑΚΙ : Εδώ ;

ΑΓΑΛΜΑ : Ναι μπράβο....Αααααα...Αααααα...Αααααααααααα. Την ευχή μου να έχεις.

ΡΩΜΙΑΚΙ : Φτάνει ;

ΑΓΑΛΜΑ : Άντε ευχαριστώ κι άμα περνάς από δω να με θυμάσαι.

(Το Ρωμιάκι φεύγει έντρομο και πέφτει πάνω στο Ρωμιό που μπαίνει στη σκηνή φουριόζος)

ΡΩΜΙΑΚΙ : Έλα γρήγορα (τον τραβάει)

ΡΩΜΙΟΣ : Τι τρέχει ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : Μιλάει...

ΡΩΜΙΟΣ : Ποιος μιλάει ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : Δε με πιστεύεις ;

ΡΩΜΙΟΣ : Πού με πας ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : Ο...το... (τον έχει φέρει κοντά στο άγαλμα) ...Μιλάει !...

ΡΩΜΙΟΣ : (Ευχαριστημένος) Σοβαρά ; (απλώνει το χέρι ψηλά και κάνει χειραψία με το άγαλμα)

Τα σέβη μου στρατηγέ, τι μου κάνετε ;

ΑΓΑΛΜΑ : Καλώς τον. Εσύ τι μου κάνεις ;

ΡΩΜΙΟΣ : Ας τα λέμε καλά ! Τι νέα έχουμε ;

ΑΓΑΛΜΑ : Εγώ τι νέα να 'χω! Κάθομαι εδώ και φιλοσοφώ.

ΡΩΜΙΑΚΙ : (Στο Ρωμιό) Σε ξέρει ;

ΡΩΜΙΟΣ : Είναι πολύ ωραία θέση εδώ. Είναι πέρασμα.

ΑΓΑΛΜΑ : Εκείνον τον Καραϊσκάκη τον κάνανε άγαλμα ;

ΡΩΜΙΟΣ : Νομίζω...

ΑΓΑΛΜΑ : Θα τον κάνανε δε μπορεί, όλους θα μας κάνουνε, δε θα τη γλιτώσει κανένας μας.

ΡΩΜΙΑΚΙ : Τον κάνανε, εγώ το 'χω δει το άγαλμα.

ΑΓΑΛΜΑ : Εδώ κοντά είναι ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : Δε θυμάμαι.

ΑΓΑΛΜΑ : Εσύ μου 'ξυσες την πλάτη πρωτύτερα ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : Να στην ξαναξύσω ;

ΑΓΑΛΜΑ : Προς ώρας, μου κάνεις εσύ μια μικρή χάρη ;

ΡΩΜΙΟΣ : Όσες θέλεις.

ΑΓΑΛΜΑ : Να μου κατεβάσεις το χέρι. Έχω πιαστεί έτσι που μου το παλούκωσε αυτός ο κερατάς.

ΡΩΜΙΟΣ : Ευχαρίστως. Μικρή, έλα εδώ. Θα του κατεβάσουμε το χέρι !

ΡΩΜΙΑΚΙ : Κύριε στρατηγέ συμφωνείτε που θέλει να σας κατεβάσει το χέρι ;

ΑΓΑΛΜΑ : Εγώ του το είπα.

ΡΩΜΙΑΚΙ : Άμα του το είπατε εσείς, εντάξει. Γιατί αυτός, εσείς δεν τον ξέρετε καλά, όλο πρωτοβουλίες είναι. Όσπου να βρούμε κανένα μπελά.

ΑΓΑΛΜΑ : Βρε Έλληνες, δυο είστε και διαφωνείτε ;

ΡΩΜΙΟΣ : Πιάσε γερά το στρατηγό από τη μέση και βάστα κόντρα.

(Αγκαλιάζει το άγαλμα από τη μέση)

ΡΩΜΙΑΚΙ : Καλά είναι έτσι ;

ΡΩΜΙΟΣ : Ωραία. Στρατηγέ, κατεβάζω.

ΑΓΑΛΜΑ : Δώσε του ! Κι άλλο ! Κι άλλο. Έλα λίγο ακόμα... Δόξα σοι ο Θεός !

(κουνάει ευχαριστημένος το χέρι του για να το ξεμουδιάσει)

ΡΩΜΙΟΣ : Και το άλλο.

ΑΓΑΛΜΑ : Το ζερβό ;

ΡΩΜΙΟΣ : Μια και αρχίσαμε ; Τι ένα, τι δύο ! *(Στο Ρωμιάκι)* Ξαναπιάσε !

ΑΓΑΛΜΑ : Άντε μπράβο...

(Το Ρωμιάκι ξαναπιάνει, ο Ρωμιός ετοιμάζεται να κινήσει το αριστερό χέρι.)

ΡΩΜΙΟΣ : Στρατηγέ τραβάω !...

ΑΓΑΛΜΑ : Τράβα και μη σε νοιάζει ! ... Πιο δυνατά!... Ακόμα... Ντιπ μου το ξέρανε ο κερατάς!... Τράβα ! ... Έτσι μπράβο.

(Κουνάει ευχαριστημένος και τα δυο του χέρια).

Τι ωραία που 'ναι να έχεις τα χέρια σου λυτά !

ΡΩΜΙΑΚΙ : Αυτός μου είπε ότι σας δικάσανε για προδοσία, αλήθεια είναι ;

ΑΓΑΛΜΑ : Το κρύβουνε ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : Όχι, αλλά ως φαίνεται δεν το πολυλένε κιόλας !

ΑΓΑΛΜΑ : Ρεζίλίκια ! Για σκέψου να δεις... Εμένα με 45 χρόνους στον πόλεμο με βγάνουν προδότη. Αλλά τέλος πάντων, ειρήνη είχαμε, εχθρούς είχα, εξουσία ήτανε. Το καταλαβαίνω. Αλλά το να μπορεί να δίνει χάρη στους γερόντους Πλαπούτα και Κολοκοτρώνη, ένα σχολιαρούδι που 'ρθε ψες από τη Μπαυαρία με διαλογή των ξένων *(ειρωνικά)* «Όθων βασιλεύς των Ελλήνων», αυτό δεν το κατάπια ούτε πεθαμένος... *(γελάει)* Βρε τι γέλιο κάνω πεθαμένος άνθρωπος, ο Θεός να με συγχωρέσει !...

ΡΩΜΙΟΣ : Κι ύστερα...

ΑΓΑΛΜΑ : Και που λες, ύστερα μου κάνανε κι ένα γλέντι στο παλάτι για να με τιμήσουνε... Με βάνει ο βασιλιάς να καθίσω πλάι του... Σε μια στιγμή, λέει του διερμηνέα να με ρωτήσει : Ποια τιμή και ανταμοιβή θέλω κι ότι να 'ναι θα μου τις δώσει.

Τι θέλω ; Πες στα βιολιά να μου παίξουν ένα κλέφτικο.

(Ακούγεται χαμηλόφωνα ένα κλέφτικο τραγούδι)

Άντε πηγαίνετε τώρα γιατί έχω να ετοιμαστώ για αύριο. Αύριο ; Τι θα γίνει αύριο ;...

ΑΓΑΛΜΑ : Αύριο ξημερώνει πάλι 25 του Μάρτη...Θα 'ρθουνε με στεφάνια και τούμπανα...Εγώ θα 'μαι εκεί πάνω σαν άγαλμα...Και σαν έρθει η στιγμή να βγει μπροστά ο μαγκούφης που θα βγάλει το λόγο... «Στάσου»...θα του πω!... «Κάθε χρόνο το λόγο τον εβγάνατε εσείς!...Φέτος θα τον βγάλουμε εμείς...

(πάει μπροστά στη σκηνή και απευθύνεται κατευθείαν στο κοινό)

...Για ακούτε βρε τωρινοί Έλληνες ! Άμα σας φέρνουνε για παράδειγμα εμάς τους πεθαμένους, μάθετε να ξεχωρίζετε με ποια πονηριά σας το λένε... Κι άμα σας λένε για την ελευθεριά που πολεμήσαμε, να τη βλέπετε πρώτα αν έχει τέσσερα μάτια. Δυο μπροστά για να βλέπει τον κατακτητή και δυο πίσω για να βλέπει εκείνον που θέλει να φύγει ο κατακτητής, για να γίνει αφέντης αυτός. Προσέχετε Έλληνες ! Εμείς οι παλιοί, όσο ζούσαμε, πολλά επικραθήκαμε κι αδικηθήκαμε...Κι αν θέτε στ' αλήθεια να τιμήσετε εμάς τους παλιούς, μη μας τηράτε πλέον. Κάμετε το δικό σας δρόμο, πάτε μπροστά και αγωνιστείτε ! Εμάς, το έργο μας και ο καιρός μας επέρασε και δε μοιάζει με το δικό σας. Μη σας λένε πως εμείς αγράμματοι, μ' ένα ξεροκόμματο και με την πίστη στο Χριστό κάναμε θαύματα ! ...Πού 'σαι ορέ Καραϊσκάκη να τα πεις καλύτερα !... Εμείς επολεμήσαμε για να 'χετε εσείς τα γράμματα και το ψωμί που δεν είχαμε και να μη χρειάζεστε θάματα για να ζήσετε μια ζωή ανθρωπινή... Έι, Παπαφλέσσα, σήκω κι έλα βοήθα. Αφήστε το δικό μας αγώνα και κοιτάτε το δικό σας. Εμείς τι άλλο να θέμε ;...Πού είσαι Καραϊσκο !... Έμπα μπροστά γερό – Πλαπούτα... Άει μπράβο παίξτε μας ένα τσάμικο...

(η μουσική δυναμώνει και ακούγεται η «Ιτιά» ή κάποιο άλλο τσάμικο και τρεις τέσσερις κλέφτες βγαίνουν στη σκηνή και χορεύουν τσάμικο μαζί με τον Κολοκοτρώνη και μετά αποχωρούν από τη σκηνή χορεύοντας. μαζί τους φεύγει κι ο Ρωμιός.)

15. ΕΠΙΝΙΚΙΑ

ΡΩΜΙΑΚΙ : Εκείνο λοιπόν τον καιρό, όπως σε κάθε δύσκολο καιρό, ήταν πολλοί εκείνοι που βγήκαν απ' το πετσί τους. Άνθρωποι που δεν τους έπιανε το μάτι σου, παίρναν το βουνό μ' ένα ντουφέκι στο χέρι. Με το τίποτα, ο Γιάννης, ο Τάσος, ο Μανόλης, η Λένω, η Δέσπω, αυτή η σιωπηλή στρατιά, αυτοί οι ωραίοι δικοί μας, σπρώχναν για καλά τον καιρό προς την ελευθερία και την ειρήνη. Για μια ελευθερία που πριν έρθει φαινότανε τόσο πλατιά. Και για μια ειρήνη, που ακόμα γι' αυτήν αγωνιζόμαστε.

(μπαίνει ξανά ο Ρωμιός)

ΡΩΜΙΟΣ : Σαν πολύ δεν ωρίμασες μέσα σε μια παράσταση ;

ΡΩΜΙΑΚΙ : Σ' έχασα !

ΡΩΜΙΟΣ : Έχουμε δουλειές, πρέπει να πηγαίνουμε !

ΡΩΜΙΑΚΙ : Πάρε με μαζί σου...

ΡΩΜΙΟΣ : Πάμε για δύσκολες δουλειές.

ΡΩΜΙΑΚΙ : Κυρίες και κύριοι, σε δυο λεπτά το έργο μας τελειώνει. Όμως δε θα σας αφήσουμε να φύγετε πικραμένοι, όχι γιατί σας κάνουμε τη χάρη αλλά γιατί έτσι γίνεται πάντα και στη ζωή. Πάει να πει, στον τόπο μας, οι ρίζες της λευτεριάς είναι βαθιές, το χώμα δικό μας, κόβω, κόβεις, κόβει, κόβουμε, κόβετε, κόβουν τα κλαριά μας, τον κορμό μας, μα το χώμα ξαναφουσκώνει. Μια πράσινη φωνούλα ξαναβγαίνει και φωνάζει «*εδώ είμαι*».

ΡΩΜΙΟΣ : Καταπιαστήκαμε με κάτι δύσκολο. Καλέσαμε την τρέλα για βοηθό αλλιώς δεν τα βγάζαμε πέρα. Τρέμαμε μ' αυτό που αγγίζαμε, και τρέμουμε ακόμα. Όμως αυτό που θέλαμε, ήταν να 'ρθείτε στην παράστασή μας και να μη φύγετε αδιάφοροι. Να βρείτε ψεγάδια να μας κρίνετε, αλλά να μη φύγετε αδιάφοροι.

Κι αν σας κακοκαρδίσαμε ή αν σας κάναμε να γελάσετε με πράγματα που δεν έπρεπε, είναι γιατί διαλέξαμε το φαρδύ το δρόμο. Εκεί που η ζωή είναι χύμα.

Το αστείο, το σοβαρό, τα όσια και τα ιερά, ο άγιος και ο θεομπαίχτης.

ΡΩΜΙΑΚΙ : Ο Δράκος είναι εκεί και θα 'ναι κι αύριο και μεθαύριο.

Ξερογλείφεται, τον βλέπετε ; Είδε πως σκότωσαν την παρέα του Καραγκιόζη και περιμένει να τους φάει.

Όμως δεν θα τους φάει.

Κι ούτε τους σκότωσαν.

(σιγά - σιγά και με πολύ αργό ρυθμό ακούγεται μπάσος ήχος τύμπανου)

Αν δεν με πιστεύετε, βάλτε το αυτί σας στο χώμα και ακούστε...

(ο ήχος δυναμώνει και ο ρυθμός γίνεται πιο γρήγορος)

Η γη μας χτυπάει με ογδόντα σφυγμούς...*(ο ήχος δυναμώνει και ο ρυθμός γίνεται πιο γρήγορος)*

Ωραίους σαν από παλιό τύμπανο... *(ο ήχος δυναμώνει και ο ρυθμός γίνεται ακόμα πιο γρήγορος)*

Κάτι γίνεται...

(ο ήχος δυναμώνει και ο ρυθμός γίνεται ακόμα πιο γρήγορος)

Κάτι γίνεται...

(ο ήχος δυναμώνει και ο ρυθμός γίνεται ακόμα πιο γρήγορος)

(Το τύμπανο σταματά απότομα και όλος ο θίασος μπαίνει στη σκηνή και τραγουδά)

Φίλοι κι αδέρφια, μανάδες, γέροι και
παιδιά,
στα παραθύρια βγείτε και θωρείτε
ποιοι περπατούν στα σκοτεινά
και σεριανούν μες τα στενά
φίλοι κι αδέρφια, μανάδες, γέροι και
παιδιά.

Ήταν στρατιώτες, καπεταναίοι λαϊκοί,
όρκο σταυρώσαν βάλαν στο σπαθί τους,
η λευτεριά να μη χαθεί,
όρκο σταυρώσαν στο σπαθί,
καπεταναίοι στρατιώτες λαϊκοί.

ΤΕΛΟΣ